

Кримськотатарський
Ресурсний Центр

АНАЛІЗ ПОРУШЕНЬ ПРАВ ЛЮДИНИ В ОКУПОВАНОМУ КРИМУ

ЗА 9 МІСЯЦІВ 2024 РОКУ

<https://ctrcenter.org/uk>

ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В ОКУПОВАНОМУ КРИМУ ЗА 9 МІСЯЦІВ 2024 РОКУ

ЗАТРИМАННЯ

За 9 місяців 2024 року було зафіксовано 91 затримання, 26 – щодо кримських татар.

ОБШУКИ

За 9 місяців 2024 року було зафіксовано 59 обшуків, 35 – щодо кримських татар.

АРЕШТИ

За 9 місяців 2024 року зафіксовано 131 випадок арештів, з них 60 – щодо представників корінного кримськотатарського народу.

ДОПИТИ

За 9 місяців 2024 року було зафіксовано 89 випадків допитів, опитувань та «розмов», 33 – щодо кримських татар.

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

За 9 місяців 2024 року зафіксовано 229 випадків порушення права на справедливий суд, 131 – щодо кримських татар.

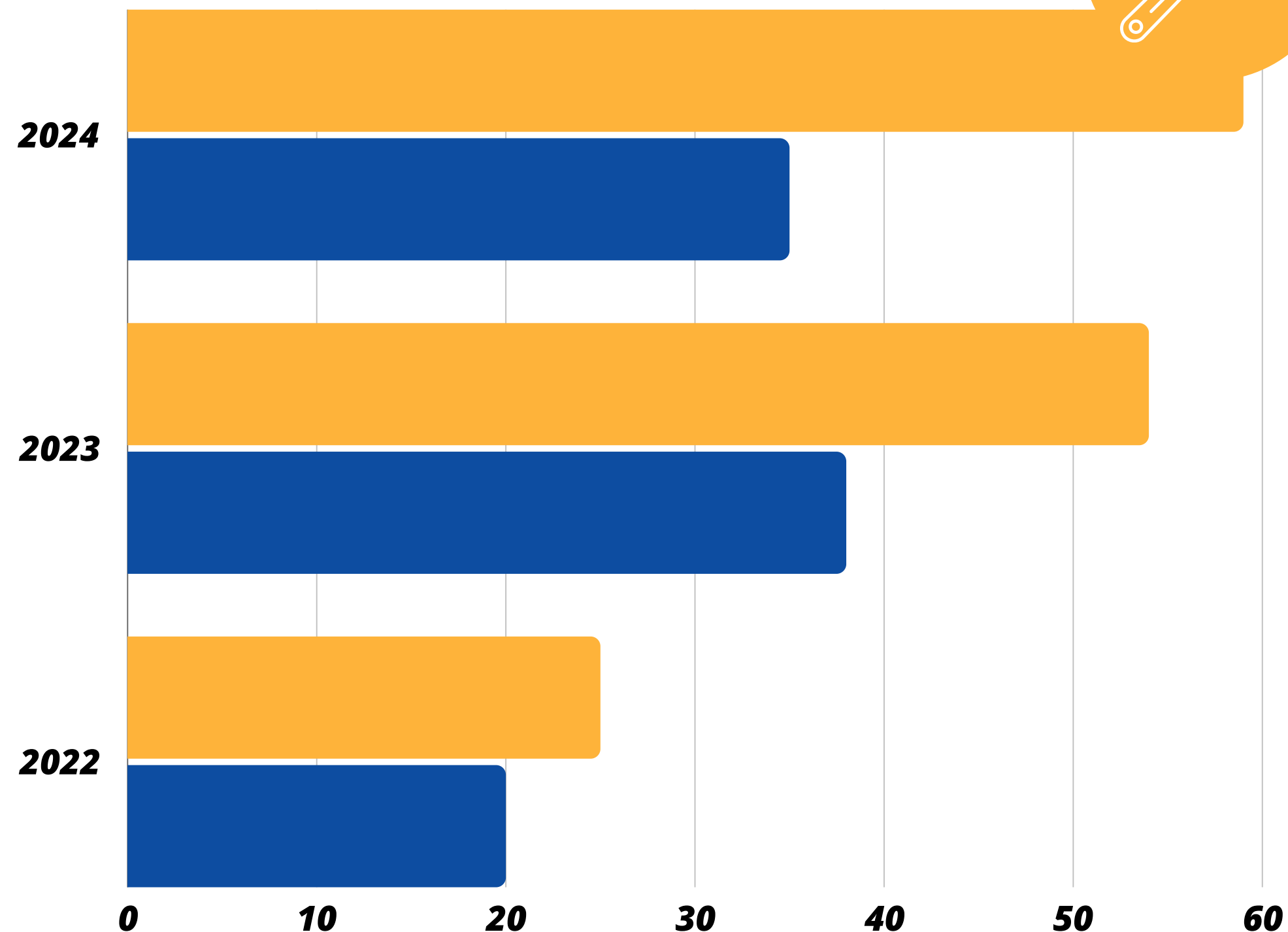

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я

За 9 місяців 2024 року зафіксовано щонайменше 40 випадків порушення права на найвищий досяжний рівень фізичного та психічного здоров'я, 36 – щодо кримських татар.

ОБШУКИ 59 (35)

За 9 місяців 2024 року було зафіксовано 59 обшуків, 35 – щодо кримських татар. За аналогічний період 2023 року було зафіксовано 57 (38), а у 2022 – 25 (20).

ОБШУКИ

- **Окупанти провели обшуки:**
- У січні:
- **у кримчанина, який під загрозами вимагав грошей в нотаріуса на нібито «фінансування ЗСУ». (дані уточнюються)**
- **у будинку жителя Ак'яра (Севастополя), який нібито знімав для ЗСУ стратегічно важливі об'єкти та зберігав дома вибухівку. (дані уточнюються)**
- **у будинку Назима Меметова.**
- **у будинку кримської татарки Зери Бекірової.**
-
-

ОБШУКИ

● **Окупанти провели обшуки:**

● У лютому:

● **У будинках 7-ми членів місцевих меджлісів у Нижньогірському, Сімферопольському та Бахчисарайському районах.**

● **7 лютого у будинку Нарімана Музафарова.**

● **16 лютого у будинку кримського татарина Ільяса Муслімова.**

● **У будинках трьох осіб, які нібито на замовлення СБУ готували підрив автомобіля фсб (дані уточнюються).**

● **22 лютого у домашньому музеї голови Судакського регіонального Меджлісу кримськотатарського народу Ільвера Аметова.**

● **22 лютого в домі Лутфіє Зудієвої.**

● **29 лютого у будинках кримських татар: Ленура Якубова, Ізета Сайфулліна, Ідріса Юрдамова, Шевкета Киямова.**

ОБШУКИ

- **Окупанти провели обшуки:**
- У березні:
- **5 березня в десятих будинках кримських татар в м. Бахчисарай та Джанкойському районі окупованого Криму, а саме у будинках: Рустема Османова, Азіза Азізова, Мемета Люманова Мустафи Абдураманова, Ремзі Куртнезірова, Ваїта Мустафаєва, Алі Мамутова, Арсена Кашка, Енвера Халілаєва, Нарімана Аметова.**
- **13 березня у будинку делегата Курултаю кримськотатарського народу, члена Ревізійної комісії Курултаю Едема Дудакова.**

ОБШУКИ

- **Окупанти провели обшуки:**
- **У квітні:**
- **у селі Черкез-Тобай (раніше Чапаєвка) у Руслана Мустафаєва (людини, яка померла майже пів року тому);**
- **у селі Саурчи (Завітне) у Чебієва Абдулли;**
- **у будинках 12 кримчан-членів так званої «спецоперації проти членів неонацистського угруповання «Біла Масть» (дані уточнюються);**
- **у будинку Джеппара Сейтмамутова.**

ОБШУКИ

● **Окупанти провели обшуки:**

● У травні:

● у Бекіра Мамутова вдома та в редакції газети «Кирим».
● у будинку Сейрана Ібрагімова.

● У серпні:

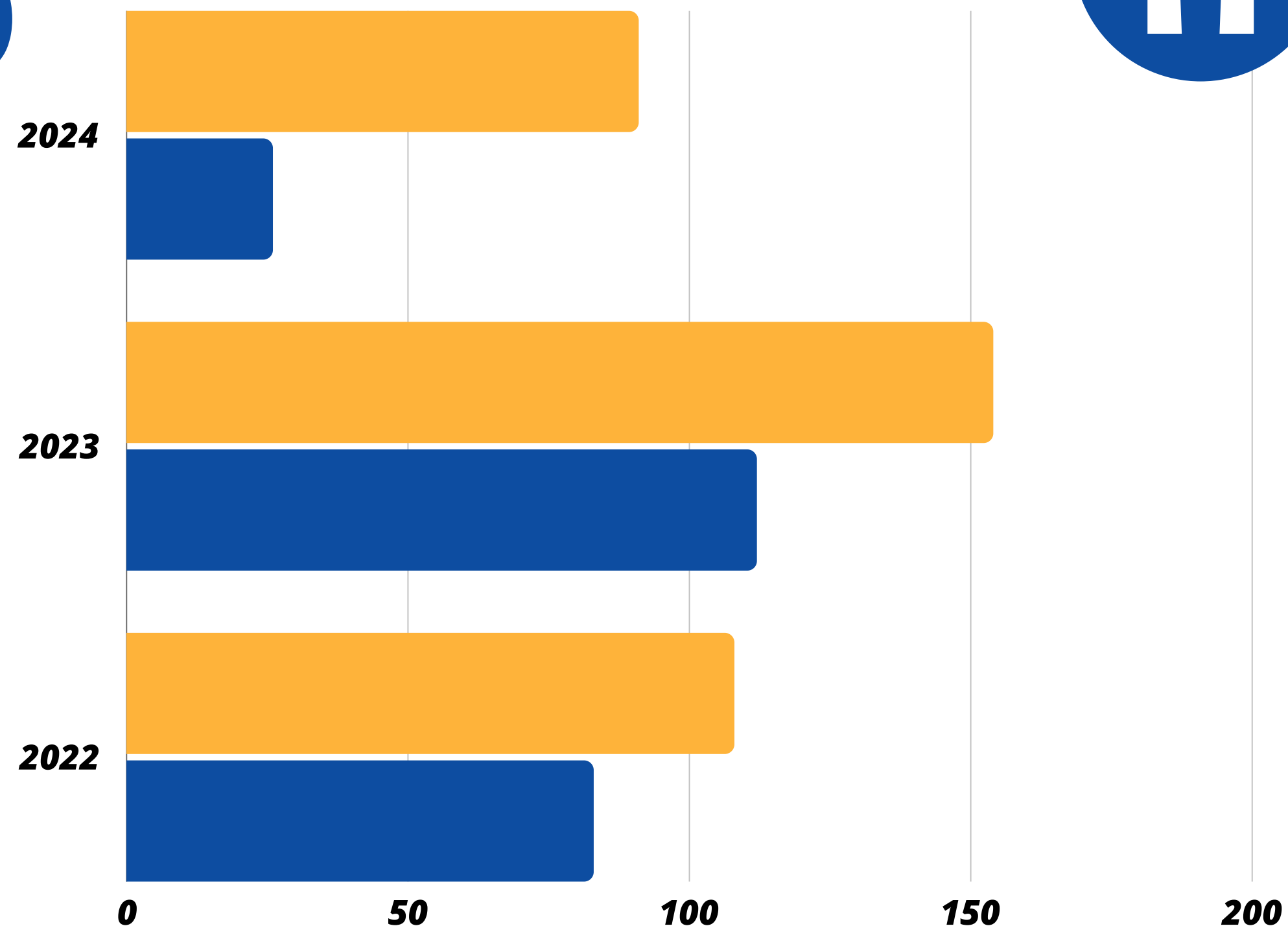
● у будинках шістьох Свідків Єгови в Криму.

● У вересні:

● у будинку батьків Ісмаїла Халікова, експредставника українського омбудсмена з прав мешканців АР Крим.
● у мешканця смт Первомайське Петра Скрипника.

ЗАТРИМАННЯ 91 (26)

За 9 місяців 2024 року було зафіксовано 91 затримання, 26 - щодо кримських татар. За аналогічний період 2023 року було зафіксовано 154 (112), а у 2022 - 108 (83).

ЗАТРИМАННЯ

● Окупанти затримали:

● ***У справі «Хізб ут-Тахрір» (10):***

● **5 березня** затримали Рустема Османова, Азіза Азізова, Мемета Люманова, Мустафи Абдураманова, Ремзі Куртнезірова, Ваїта Мустафаєва, Алі Мамутова, Арсена Кашка, Енвера Халілаєва, Нарімана Аметова.

● ***У справі «Батальйону імені Номана Челебіджихана» (2):***

● **22 березня** в Криму затримали чоловіка за нібито участь у кримськотатарському батальйоні імені Номана Челебіджихана. (дані уточнюються)

● **11 червня** начебто члена батальйону ім. Номана Челебіджихана (дані уточнюються)

● ***У справі «Свідків Єгови» (1):***

● **16 серпня** затримали Тамару Братцеву.

ЗАТРИМАННЯ

За ч. 2 ст. 163 КК РФ («Вимагання у великому розмірі») (1):

16 січня затримали кримчанина, який під загрозами вимагав грошей в нотаріуса на нібито «фінансування ЗСУ». (дані уточнюються)

За ч. 1 ст. 222.1 КК РФ («Незаконні придбання, передача, збут, зберігання, перевезення, пересилання чи носіння вибухових речовин або вибухових пристроїв») (8):

18 січня в Ак'ярі (Севастополі) затримали чоловіка, який нібито знімав для ЗСУ стратегічно важливі об'єкти та зберігав дома вибухівку. (дані уточнюються)

28 лютого затримали жителя Криму за підозрою у «співпраці з українськими спецслужбами» (дані уточнюються).

29 лютого затримали жителя Акмесджита (Сімферополя), який нібито «планував теракт» на транспортному об'єкті Криму (дані уточнюються).

затримали три особи, які нібито на замовлення СБУ готували підрив автомобіля фсб (дані уточнюються).

ЗАТРИМАННЯ

затримали три особи, які нібито на замовлення СБУ готували підриг автомобіля фсб (дані уточнюються).

4 березня затримали авто з вибухівкою під час спроби в'їхати на півострів через КПП «Джанкой». Як стверджують окупанти, за кермом був херсонський силовик. (дані уточнюються)

20 березня затримали кримчанина, підозрюваного в контрабанді військових товарів до Великої Британії. (дані уточнюються)

За ст. 280.3. КК РФ («Публічні дії, спрямовані на дискредитацію використання Збройних Сил Російської Федерації») (18):

2 лютого затримали кримчанина за поширення відеозаписів військових об'єктів окупантських військ (дані уточнюються).

16 лютого затримали Нелю Гоголенко.

3 березня в окупованому Ак'ярі (Севастополі) затримали 26-річного чоловіка, який висловлювався у соціальних мережах з критикою на адресу російської армії. (дані уточнюються)

ЗАТРИМАННЯ

- **20 березня** затримали мешканця села Перово Ярослава Бойка за проукраїнську позицію. (дані уточнюються)
- **27 березня** затримали жителя Акмєсджита (Сімферополя) Володимира Жеребцова за те, що він кричав «Слава Україні».
- **28 березня** затримали викладача одного із ВНЗ в Ак'ярі (Севастополі) Миколу Негруца за український прапор.
- **17 травня** затримали Бекіра Мамутова та Сейрана Ібрагімова.
- **31 травня** затримали жительку Ак'яра (Севастополя), яка начебто, публікувала в телеграм-каналі коментарі, що «дискредитують зс рф». (дані уточнюються)
- **13 червня** затримали Неллі Карамян.
- **20 червня** затримали кримчанина за дискредитацію ЗС рф та «неповагу до суспільства, держави, офіційних символів рф» (дані уточнюються).
- **26 червня** затримали Сервера Демершаєва.
- **26 червня** затримали Анатолія Голяковича.
- **7 липня** затримали Кемала Сітумерова.

ЗАТРИМАННЯ

16 липня затримали 19-річного випускника однієї із шкіл Севастополя (Ак'яра) (дані уточнюються).

26 липня затримали Асана Ісмаїлова.

29 липня затримали Володимира Поплавського.

1 серпня затримали 52-річного мешканця Феодосійського району, який у громадському місці викрикував гасло, що «дискредитує зс рф».

У серпні затримали мешканця Кєзлева (Євпаторії), який у соціальних мережах негативно висловлювався щодо окупаційного режиму, проти загарбницької війни росії та дій їй військ.

У серпні затримали 56-річного мешканця села Рівне Курманського району, який негативно висловлювався щодо президента рф.

9 вересня затримали кримського татарина Ельдара Веліляєва, який засуджував війну росії проти України.

25 вересня затримали мешканця смт Первомайське Петра Скрипника.

ЗАТРИМАННЯ

За ст. 148 КК РФ («Порушення права на свободу совісті та віросповідань») (1):

12 березня затримали 35-річного жителя Роздольненського району окупованого Криму за «образу почуттів віруючих». (дані уточнюються)

За ч. 2 ст. 280 КК РФ («Публічні заклики до здійснення екстремістської діяльності, вчинені з використанням Інтернету») (1):

12 березня затримали 33-річного чоловіка в Криму, який нібито «закликав до розправи над росіянами» у месенджерах. (дані уточнюються)

За ст.141 КК РФ («Перешкоджання здійсненню виборчих прав або роботі виборчих комісій») (3):

16 березня затримали жительку Криму, яка в день проведення незаконних «виборів» на території Криму залила пункт прийому бюлетенів зеленкою. (дані уточнюються)

18 березня затримали 18-річного жителя Ак'яра (Севастополя), який на так званих «виборах» окупантів написав на бюлетені «Ні війні, мир Україні». (дані уточнюються)

ЗАТРИМАННЯ

18 березня затримали чоловіка, який у Керчі під час голосування на незаконних «виборах владіміра путіна» намалював українську символіку на бюлетені, а пізніше з'їв його, щоб приховати це від окупантів. (дані уточнюються)

За ч. 1 ст. 30, ч. 1 ст. 205 («Підготовка теракту») та ст. 275 («Державна зрада») (26):

18 березня затримали кримчанку нібито за спробу «здійснити теракт». (дані уточнюються)

21 березня затримали 29-річного чоловіка в Ак'ярі (Севастополі) за те, що він нібито готував «теракт» на газовій трубі біля багатоквартирного будинку на Козачій бухті. (дані уточнюються)

24 квітня затримали 12 кримчан в рамках так званої «спецоперації проти членів неонацистського угруповання «Біла Масть» (дані уточнюються).

9 травня затримали 30-річного мешканця Керчі, який «збирався підірвати залізницю». (дані уточнюються)

ЗАТРИМАННЯ

17 травня двох мешканців півострова за звинуваченням у підготовці «теракту» на залізниці. (дані уточнюються)

31 травня затримали жителя Ак'яра (Севастополя), який начебто планував теракт у будинку військовослужбовця ЗС росії. (дані уточнюються)

3 червня затримали п'ятьох мелітопольців, начебто, завербованих українськими спецслужбами (дані уточнюються)

13 липня затримали Рефата Ісмаїлова.

У серпні затримали трьох мешканців півострова, звинувачуючи їх у підготовці підризу насосної станції.

2 вересня у Керчі затримали місцевого жителя, який начебто за завданням українських спецслужб «збирав і передавав дані про дислокацію ППО».

12 вересня в окупованому Ак'ярі (Севастополі) затримали 51-річного чоловіка, який начебто хотів підірвати залізничний міст.

У вересні затримали двох кримчан, яких звинувачують у «державній зраді та шпигунстві». Серед них 45-річний житель півострова та 43-річний іноземець.

ЗАТРИМАННЯ

За ст. 105 КК РФ («Замах на вбивство») (1):

15 липня затримали чоловіка, який, начебто, за завданням українських спецслужб, скоїв замах на вбивство Олександра Таліпова (дані уточнюються).

За ст. 20.3.1 КоАП РФ («Збудження ненависті або ворожнечі, а так само приниження людської гідності») (1):

7 лютого затримали Нарімана Музафарова.

За ч. 9 ст. 13.15 КоАП РФ («Зловживання свободою масової інформації») (2):

15 лютого затримали Еміля Курбедінова.

22 лютого затримали Лутфіє Зудієву.

За ст. 20.3 КоАП РФ («Пропаганда чи публічне демонстрування атрибутики чи символіки екстремістських організацій») (1):

29 лютого затримали Ленура Якубова.

ЗАТРИМАННЯ

● *За ст. 5.26 КоАП РФ («Незаконна місіонерська діяльність»)* (1):
29 лютого затримали Ізета Сайфулліна.

● *За ст. 20.3 КоАП за («Демонстрацію нацистської символіки»)* (1):
12 березня затримали жительку Акмєсджита (Сімферополя) за «Червону калину» в плей-листі під назвою «Вподобані» на Ютуб-каналі. (дані уточнюються)

● *Без причини* (3):

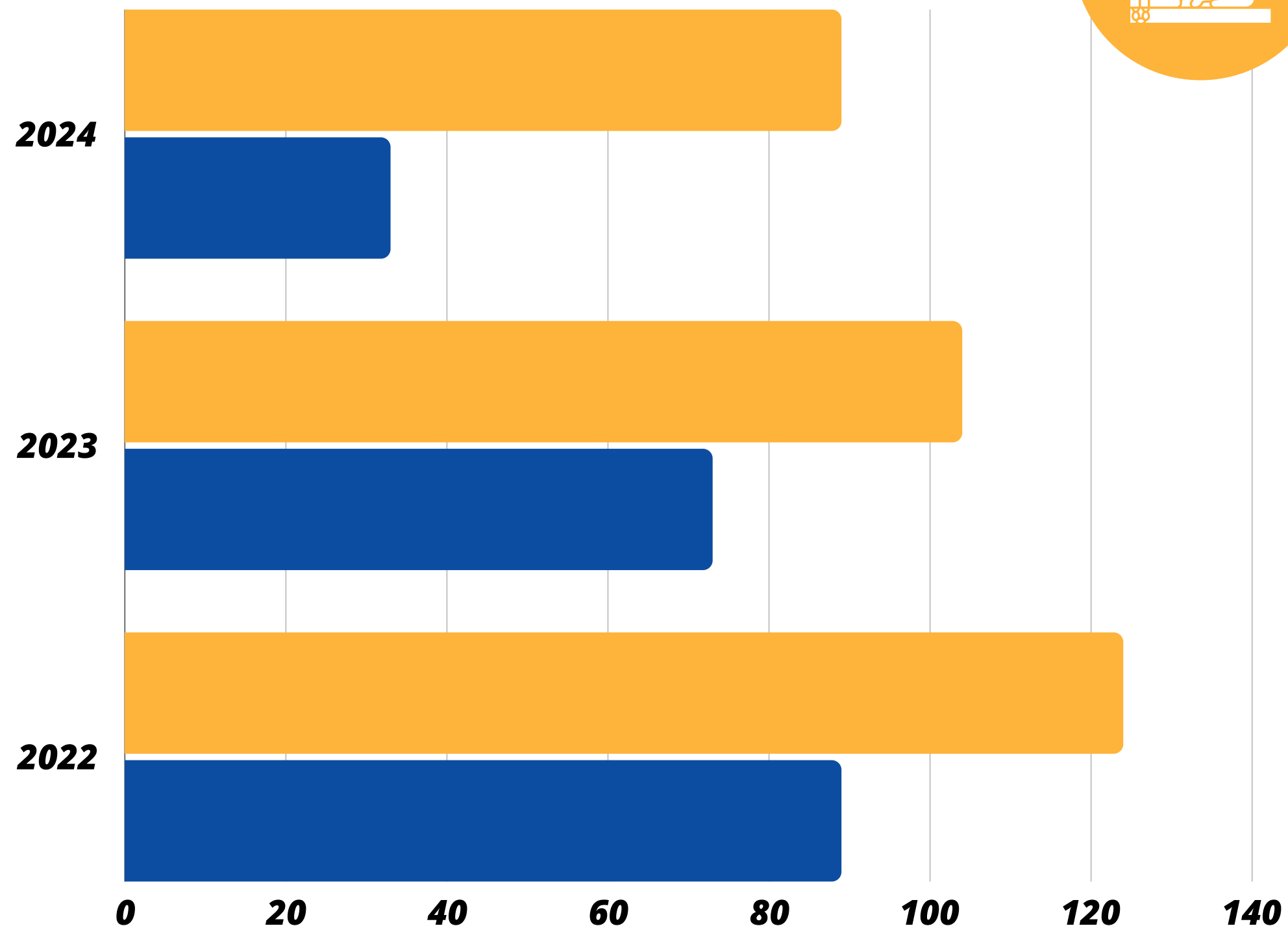
● **16 лютого** затримали Асана Муслімова.

● **13 березня** затримали Едема Дудакова.

● **29 серпня** затримали Зодіє Салієву.

ДОПИТИ 89 (33)

За 9 місяців 2024 року було зафіксовано 89 випадків допитів, опитувань та «розмов», 33 – щодо кримських татар. За аналогічний період 2023 року було зафіксовано 104 (73), а у 2022 – 124 (89).

ДОПИТИ

● **Таких дій з боку російських силовиків зазнавали:**

● **Зера Бекірова та її донька Арзи Меметова;**

● **житель Ак'яра (Севастополя), який нібито знімав для ЗСУ стратегічно важливі об'єкти та зберігав вибухівку вдома. (дані уточнюються)**

● **кримчанин, який під загрозами вимагав грошей в нотаріуса на нібито «фінансування ЗСУ». (дані уточнюються)**

● **Наріман Музафаров.**

● **Ільяс та Асан Муслімов.**

● **Лутфіє Зудієва.**

● **житель Криму, якого затримали за підозрою у «співпраці з українськими спецслужбами» (дані уточнюються).**

ДОПИТИ

- **жителя Акмєсджіта (Сімферополя), який нібито «планував теракт» на транспортному об'єкті Криму (дані уточнюються).**
- **Ленур Якубов, Ізет Сайфуллін, Ідріс Юрдамов, Шевкет Киямов.**
- **три особи, які нібито на замовлення СБУ готували підрив автомобіля фсб (дані уточнюються).**
- **кримчанин, який був затриманий за поширення відеозаписів військових об'єктів окупантських військ (дані уточнюються).**
- **Неля Гоголенко.**
- **Ільвер Аметов.**
- **26-річний чоловік, якого затримали в Ак'ярі (Севастополі) за критику на адресу російської армії.**
- **херсонський силовик, якого затримали під час спроби в'їхати на півострів через КПП «Джанкой».**

ДОПИТИ

- **Рустем Османов, Азіз Азізов, Мемет Люманов, Мустафа Абдураманов, Ремзі Куртнезіров, Ваїт Мустафаєв, Алі Мамутов, Арсен Кашка, Енвер Халілаєв, Наріман Аметов.**
- **35-річний житель Роздольненського району.**
- **жителька Акмєсджіта (Сімферополя), яку затримали за «Червону калину» в плей-листі під назвою «Вподобані» на Ютуб-каналі.**
- **33-річний чоловік в Криму, який нібито «закликав до розправи над росіянами» у месенджерах.**
- **Едем Дудаков**
- **жителька Криму, яка в день проведення незаконних «виборів» на території Криму залила пункт прийому бюлетенів зеленкою.**
- **Кримчанка, яку затримали нібито за спробу «здійснити теракт».**

ДОПИТИ

- **Чоловік, якого затримали за нібито участь у кримськотатарському батальйоні імені Номана Челебіджихана.**
- **29-річний чоловік, який був затриманий за те, що він нібито готував «теракт» на газовій трубі біля багатоквартирного будинку на Козачій бухті.**
- **кримчанин, підозрюваний в контрабанді військових товарів до Великої Британії.**
- **Ярослав Бойко.**
- **18-річний житель Ак'яра (Севастополя), який на так званих «виборах» окупантів написав на бюлетені «Ні війні, мир Україні».**
- **Житель Керчі, який під час голосування на незаконних «виборах владіміра путіна» намалював українську символіку на бюлетені, а пізніше з'їв його, щоб приховати це від окупантів.**
- **Микола Негруц.**
- **Жеребцов Володимир.**

ДОПИТИ

- **Джеппар Сейтмамутов.**
- **Абдулла Чебієв.**
- **12 жителів Криму, які були затримані в рамках так званої «спецоперації проти членів неонацистського угруповання «Біла Масть».**
- **29-річний житель Ак'яру (Севастополя), якого затримали нібито за спробу влаштувати «теракт» на газовій трубі.**
- **Бекір Мамутов та Сейран Ібрагімов.**
- **два мешканці півострова, яких затримали за звинуваченням у підготовці «теракту» на залізниці. (дані уточнюються)**
- **30-річний мешканець Керчі, який «збирався підірвати залізницю». (дані уточнюються)**
- **житель Ак'яра (Севастополя), який начебто планував теракт у будинку військовослужбовця ЗС росії. (дані уточнюються)**

ДОПИТИ

- **жителька Ак'яра (Севастополя), яка начебто, публікувала в телеграм-каналі коментарі, що «дискредитують зс рф». (дані уточнюються)**
- **Сервер Демершаєв.**
- **кримчанин, якого затримали за дискредитацію ЗС рф та «неповагу до суспільства, держави, офіційних символів рф» (дані уточнюються)**
- **Неллі Карамян.**
- **начебто член батальйону ім. Номана Челебіджихана (дані уточнюються)**
- **п'ять мелітопольців, начебто, завербованих українськими спецслужбами (дані уточнюються)**
- **Анатолій Голяков.**
- **19 річний випускник однієї із шкіл Севастополя (Ак'яра).**
- **чоловік, якого затримали, начебто, за замах на вбивство Олександра Таліпова (дані уточнюються).**

ДОПИТИ

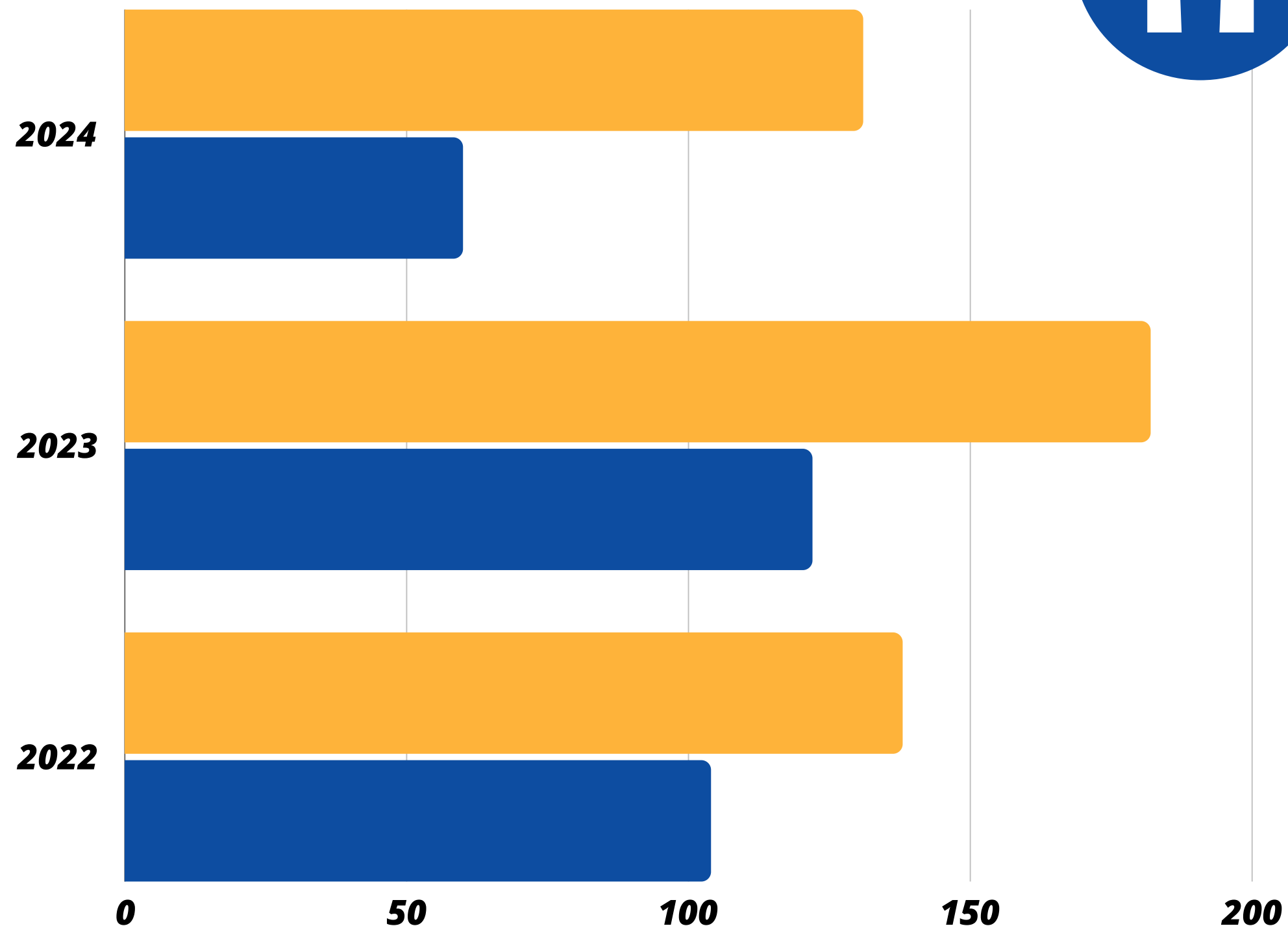
- **Рефат Ісаїлов.**
- **Кемал Сітумеров.**
- **Володимир Поплавський.**
- **Асан Ісмаїлов.**
- **Зодіє Салієва.**
- **Тамара Братцева та 5 Свідків Єгови.**
- **52-річний мешканець Феодосійського району, який у громадському місці викрикував гасло, що «дискредитує зс рф».**
- **мешканець Кєзлева (Євпаторії), який у соціальних мережах негативно висловлювався щодо окупаційного режиму, проти загарбницької війни росії та дій їй військ.**
- **56-річний мешканець села Рівне Курманського району, який негативно висловлювався щодо президента рф.**

ДОПИТИ

- троє мешканців півострова, звинувачуючи їх у підготовці підриву насосної станції.
- Петро Скрипник.
- Ельдар Веліляєв.
- 45-річний житель півострова та 43-річний іноземець, яких звинувачують у «державній зраді та шпигунстві».
- 51-річний кримчанин, який начебто хотів підірвати залізничний міст.

АРЕШТИ 131 (60)

За 9 місяців 2024 року зафіксовано 131 випадок арештів, з них 60 – щодо представників корінного кримськотатарського народу. За аналогічний період 2023 року було зафіксовано 182 (122), а у 2022 – 138 (104).

АРЕШТИ

Вироки

За звітний період
зафіксовано 38 вироків

Нові арешти

За звітний період
зафіксовано 42 нових
арешти

Адмінарешти

За звітний період
зафіксовано 11
адмінарештів

АРЕШТИ

Вироки (38):

30 січня «суд» Криму засудив Олександра Тюрєнка до 2 років позбавлення волі умовно з випробувальним терміном на два роки за «осквернення символів військової слави РФ».

18 січня «суд» в Криму засудив до 12 років керчанина, якого звинуватили в підготовці диверсії на енергооб'єкті в Керчі. (дані уточнюються)

Верховний «суд» Криму засудив жителя Джанкоя Євгена Шведа до двох із половиною років позбавлення волі за «реабілітацію нацизму».

Джанкойський районний «суд» засудив чоловіка до 7 років позбавлення волі за «зберігання бомби за завданням СБУ».

АРЕШТИ

- **Нахімовський районний «суд» Ак'яра (Севастополя) засудив фігуранта справи «Свідки Єгови» Максима Зінченка з Кефе (Феодосії) до двох років примусових робіт.**
- **Київський «райсуд» Акмесджіта (Сімферополя) засудив до року колонії-поселення кримського татарина Дяверера Салімова.**
- **Двох кримчан засудили нібито за «обладнання таємників з підривом за завданням СБУ». Одному засудженому призначено покарання у вигляді 9 років колонії суворого режиму і штраф 400 тисяч рублів, другому – 8 років колонії суворого режиму і штраф 300 тисяч рублів.**
- **Миколі Онуці призначили покарання у вигляді 5 років позбавлення волі з відбуванням строку у колонії загального режиму.**

АРЕШТИ

- **Микола Петровський, Сергій Котов, Іван Козлов, Сергій Ареф'єв і Олександр Зарівний** отримали від 11 до 16 років колонії.
- **Окупанти засудили Ярослава Жука до 14 років позбавлення волі в колонії суворого режиму з відбуванням перших 4 років у в'язниці.**
- **Російський суд засудив кримчанина Олександра Новогренка до 15 років ув'язнення.**
- **Окупаційний суд у Криму засудив 44-річного жителя Ялти до 5 років колонії за, начебто, співпрацю з СБУ.**
- **Окупаційний суд засудив до 17 років ув'язнення двох українських прикордонників з «Азовсталі»: Івана Терещенко та Василя Дмитрюка.**

АРЕШТИ

- **Окупаційний суд у Криму виніс «вироки» двом чоловікам, яких звинувачують у роботі на СБУ та підготовці вбивства «перших осіб Криму»: Костянтин Євмененко отримав 10 років в'язниці, обмеження волі на 1 рік та штраф у розмірі 500 тисяч рублів, Олександр Литвиненко — 9,5 років колонії строго режиму з відбуванням перших 2 років у в'язниці з обмеженням волі на 1 рік 6 місяців і штрафом 500 тисяч рублів.**
- **Окупаційний суд у Криму засудив 44-річного жителя Ялти до 5 років колонії за, начебто, співпрацю з СБУ.**
- **Окупаційний суд засудив до 17 років ув'язнення двох українських прикордонників з «Азовсталі»: Івана Терещенко та Василя Дмитрюка.**

АРЕШТИ

- **В Криму засудили чоловіка із Вінниці до 14 років колонії за начебто «замах на вбивство трьох посадових осіб Запорізької адміністрації» (дані уточнюються).**
- **Чоловіка, який начебто за завданням СБУ здійснив диверсію на газопроводі в Кореїзі окупованого Криму, засудили до 18 років колонії (дані уточнюються).**
- **У липні стало відомо, що Арсен та Аблямед Меметшаєві отримали 5 років позбавлення волі за участь у батальйоні імені Номана Челебіджихана.**
- **Окупаційний Верховний «суд» Криму заочно засудив мешканця Ялти до 21 року виправної колонії суворого режиму за нібито «державну зраду» (дані уточнюються).**

АРЕШТИ

- **Окупаційна влада Криму засудила Сергія Парфеновича та Юрія Геращенко, до 6 років позбавлення волі умовно з випробувальним строком 4 роки.**
- **Окупанти засудили Ігоря Корчинського до 18 років позбавлення волі за «підготовку вбивства» «голови» півострова Сергія Аксьонов.**
- **Окупаційний «суд» засудив Ірину Горобцову до 10,5 років колонії нібито за «шпигунство».**
- **Красноперекопський районний «суд» засудив мешканця Перекопського району до 8 років та 6 місяців ув'язнення за участь у «незаконному збройному формуванні».**
- **Окупаційний «суд» засудив жителя селища Гурзуф до 13 років позбавлення волі в колонії суворого режиму та штраф розміром 200 тисяч рублів за нібито «держзраду».**

АРЕШТИ

- Мурата Кадирова засудили до 10 років позбавлення волі за «фінансування тероризму» (стало відомо у вересні).
- Мамута Беялова засудили до 12 років позбавлення волі.
- Росіяни засудили Артура Агасаряна і Олексія Васютіна до 6 і 20 років позбавлення волі відповідно за нібито спробу підризу автомобіля співробітника ФСБ.
- «Суд» Ак'яра (Севастополя) заочно засудив уродженця міста за статтею про «державну зраду».
- Південний окружний військовий «суд» засудив до 16 років колонії жителя Ак'яру (Севастополя) нібито за «підготовку теракту».
- Жителя Ак'яра (Севастополя) Володимира Пазіна засудили до 16 років за спробу підризу машини військовослужбовця рф.

АРЕШТИ

Нові арешти (42):

16 січня заарештували кримчанина, який під загрозами вимагав грошей в нотаріуса на нібито «фінансування ЗСУ». (дані уточнюються)

18 січня в Ак'ярі (Севастополі) заарештували чоловіка, який нібито знімав для ЗСУ стратегічно важливі об'єкти та зберігав дома вибухівку. (дані уточнюються)

28 лютого фсб заарештувала жителя Криму за підозрою у «співпраці з українськими спецслужбами» (дані уточнюються).

фсб заявила, що заарештувала три особи, які нібито на замовлення СБУ готували підриг автомобіля (дані уточнюються).

фсб заарештувала кримчанина нібито за поширення відеозаписів військових об'єктів окупантських військ (дані уточнюються).

АРЕШТИ

- **5 березня** російські силовики заарештували Рустема Османова, Азіза Азізова, Мемета Люманова, Мустафи Абдураманова, Ремзі Куртнезірова, Ваїта Мустафаєва, Алі Мамутова, Арсена Кашка, Енвера Халілаєва, Нарімана Аметова.
- **12 березня** фсб разом із прикордонниками заарештували 33-річного чоловіка в Криму, який нібито «закликав до розправи над росіянами» у месенджерах. Проти нього порушено справу за статтею про заклики до здійснення екстремістської діяльності.
- **16 березня** окупанти заарештували жительку Криму, яка в день проведення незаконних «виборів» на території Криму залила пункт прийому бюлетенів зеленкою, перебуває під арештом.
- **18 березня** російські силовики заарештували кримчанку нібито за спробу «здійснити теракт».

АРЕШТИ

- **Окупанти заарештували 35-річного жителя Роздольненського району окупованого Криму за «образу почуттів віруючих».**
- **22 березня в Криму заарештували чоловіка за нібито участь у кримськотатарському батальйоні імені Номана Челебіджихана.**
- **29-річний чоловік в Ак'ярі (Севастополі) був заарештований за те, що він нібито готував «теракт» на газовій трубі біля багатоквартирного будинку на Козачій бухті.**
- **20 березня заарештували кримчанина, підозрюваного в контрабанді військових товарів до Великої Британії.**
- **В Ак'ярі (Севастополі) заарештували 29-річного місцевого жителя нібито за спробу влаштувати «теракт» на газовій трубі (дані уточнюються)**
-
-

АРЕШТИ

- **В окупованому Криму російські силовики заарештували двох мешканців півострова із звинуваченням у підготовці «теракту» на залізниці (дані уточнюються)**
- **Окупанти заарештували 30-річного мешканця Керчі, який «збирався підірвати залізницю» (дані уточнюються)**
- **Окупанти заарештували жителя Ак'яра (Севастополя), який начебто планував теракт у будинку військовослужбовця ЗС росії (дані уточнюються)**
- **Окупанти заарештували начебто члена батальйону ім. Номана Челебіджихана (дані уточнюються)**
- **Окупанти заарештували п'ятьох мелітопольців, начебто, завербованих українськими спецслужбами (дані уточнюються)**
-
-

АРЕШТИ

- **В окупованому Криму заарештували Володимира Поплавського, який начебто «вдруге образив Путіна і погодився допомогти СБУ».**
- **У Криму окупанти заарештували чоловіка, який, начебто, за завданням українських спецслужб, скоїв замах на Олександра Таліпова (дані уточнюються).**
- **5 серпня в окупованому Криму російські силовики заарештували Тамару Братцеву за «організацію діяльності екстремістської організації».**
- **25 вересня стало відомо, що співробітники центру протидії екстремізму МВС в окупованому Криму заарештували мешканця смт Первомайське Петра Скрипника.**

АРЕШТИ

В окупованому Криму було заарештовано двох чоловіків, яких звинувачують у «державній зраді та шпигунстві». Серед них 45-річний житель півострова та 43-річний іноземець.

12 вересня в окупованому Ак'ярі (Севастополі) заарештували 51-річного чоловіка, який начебто хотів підірвати залізничний міст.

АРЕШТИ

Адмінарешти (11):

25 січня жителя Ялти Олександра Савицького заарештували на 10 діб за пости із нібито «критикою Росії» у соцмережах.

7 лютого у тимчасово окупованому Криму «суд» призначив затриманому після обшуку активісту Наріману Музафарову 10 діб арешту.

29 лютого у тимчасово окупованому Криму «суд» призначив затриманому після обшуку активісту Ленуру Якубову 14 діб арешту.

20 березня у селі Перово російські поліцейські заарештували місцевого мешканця Ярослава Бойка за проукраїнську позицію на 15 діб.

8 травня пенсіонерку зі Старого Криму заарештували на 5 діб за картинку тризуба в соцмережі.

АРЕШТИ

20 червня окупанти присудили кримчанину 13 діб арешту за дискредитацію ЗС РФ та «неповагу до суспільства, держави, офіційних символів РФ».

26 червня Анатолію Голяковичу присудили 15 діб арешту за «заперечення територіальної цілісності Росії та образу росіян».

29 лютого у тимчасово окупованому Криму «суд» призначив затриманому після обшуку активісту Ленуру Якубову 14 діб арешту.

20 березня у селі Перово російські поліцейські заарештували місцевого мешканця Ярослава Бойка за проукраїнську позицію на 15 діб.

8 травня пенсіонерку зі Старого Криму заарештували на 5 діб за картинку тризуба в соцмережі.

АРЕШТИ

20 червня окупанти присудили кримчанину 13 діб арешту за дискредитацію ЗС РФ та «неповагу до суспільства, держави, офіційних символів РФ».

26 червня Анатолію Голяковичу присудили 15 діб арешту за «заперечення територіальної цілісності Росії та образу росіян».

У Криму заарештували на 7 діб кримського татарина Рефата Ісаїлова за, начебто, підтримку в інтернеті України та Меджлісу кримськотатарського народу.

Асана Ісмаїлова помістили в ізолятор тимчасового утримання за те, що він «чекав ЗСУ».

АРЕШТИ

56-річного мешканця села Рівне Курманського району заарештували на 10 діб адміністративного арешту за те, що він негативно висловлювався щодо президента рф.

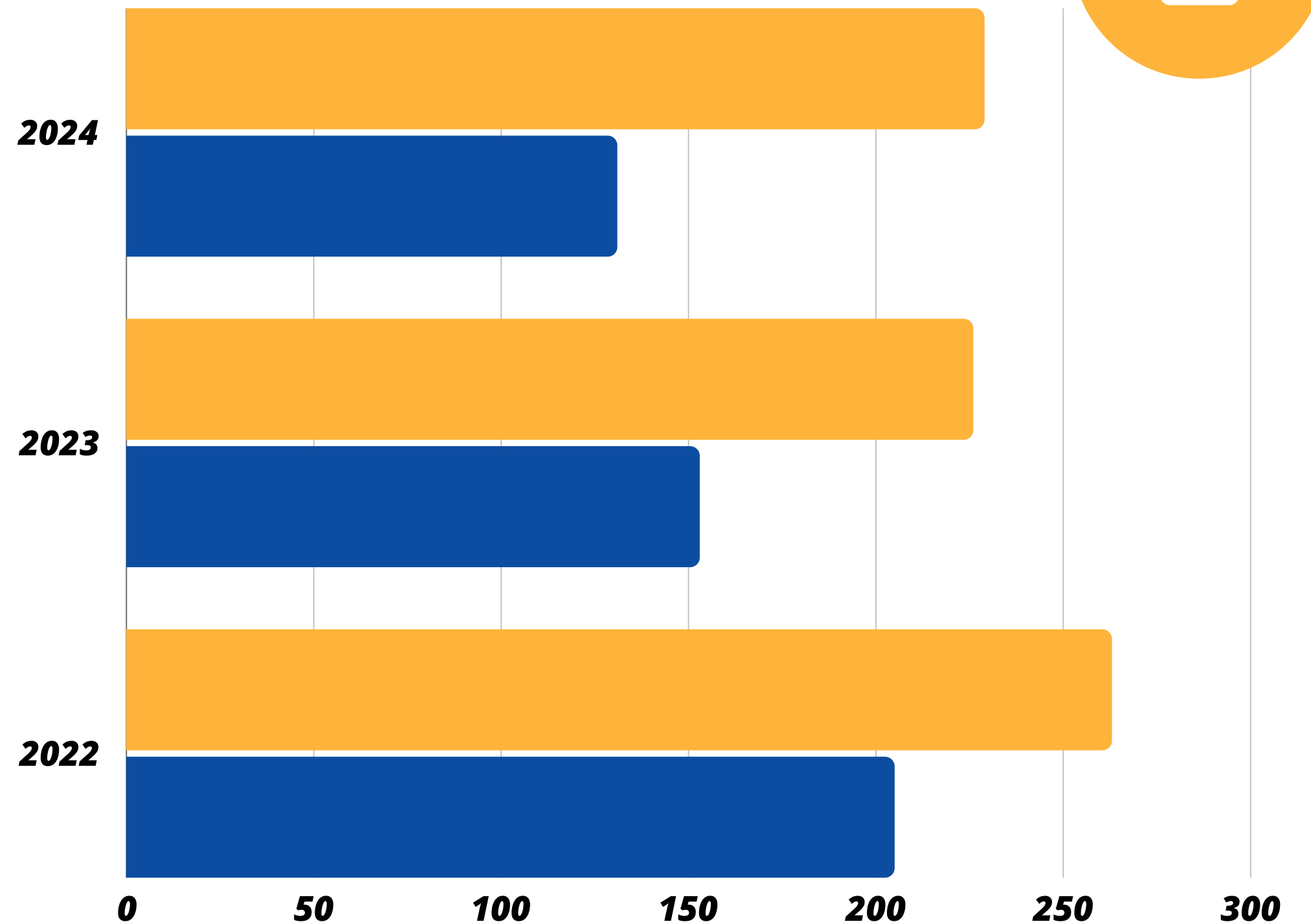
Місцевий мешканець Кєзлева (Євпаторії) був заарештований на 3 доби адмінарешту за те, що він у соціальних мережах негативно висловлювався щодо окупаційного режиму.

АРЕШТИ

- **Із 131 випадків арештів, 40 – продовження терміну арешту.**
- **Окупанти продовжили арешт: Екрему Крошу, Айдеру Асанову, Рефату Сейдаметову, Осману Абдуразакову, Леману Зекеряєву, Ремзі Німетулаєву (2), Ельдару Якубову (3), Абдулмеджиту Сейтумерову (2), Аметхану Умерову (3), Руслану Асанову (3), Сейдамету Мустафаєву (3), Леніє Умеровій (2), Ремзі Неметуллаєву (2), Сейтумеру Сейтумерову, Мемету Люманову (2), Азізу Азізову (2), Рустему Османову (2), Мустафі Абдураманову (2), Вілену Темер'янову, Енверу Крошу, Сейтязі Аббозову, Мурату Мустафаєву, Едему Бекірову та Рінату Алієву.**

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД 229 (131)

За 9 місяців 2024 року зафіксовано 229 випадків порушення права на справедливий суд, 131 – щодо кримських татар. За аналогічний період 2023 року було зафіксовано 226 (153), а у 2022 – 263 (205).

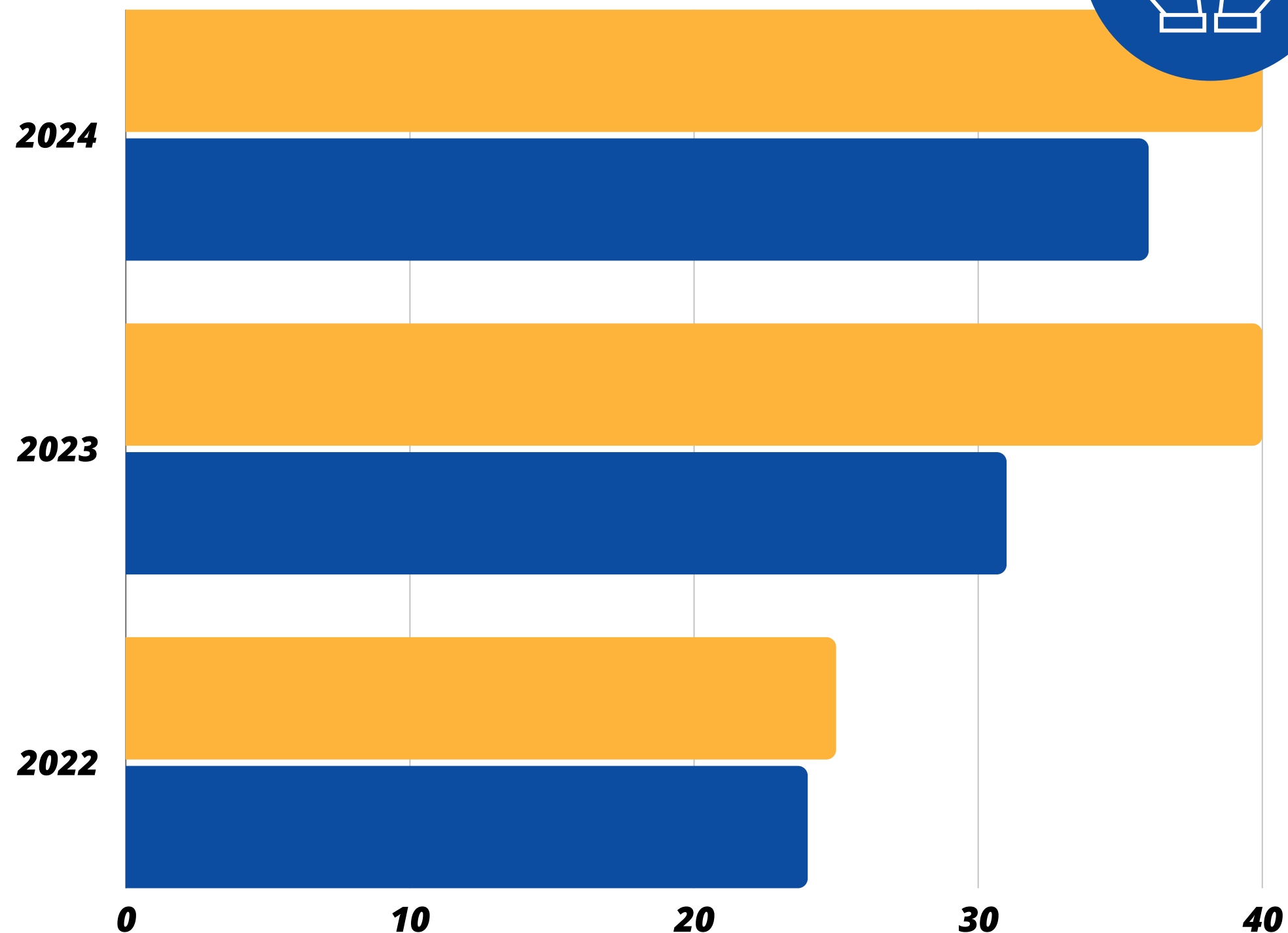

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

За звітний період, окрім продовження термінів арештів, вироків та нових арештів, продовжувалися фіксуватися системні відхилення апеляційних скарг адвокатів, а також винесення штрафів.

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я 40 (36)

За 9 місяців 2024 року зафіксовано щонайменше 40 випадків порушення права на найвищий досяжний рівень фізичного та психічного здоров'я, 36 – щодо кримських татар. За аналогічний період 2023 року було зафіксовано 40 (31), а у 2022 – 25 (24).

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я

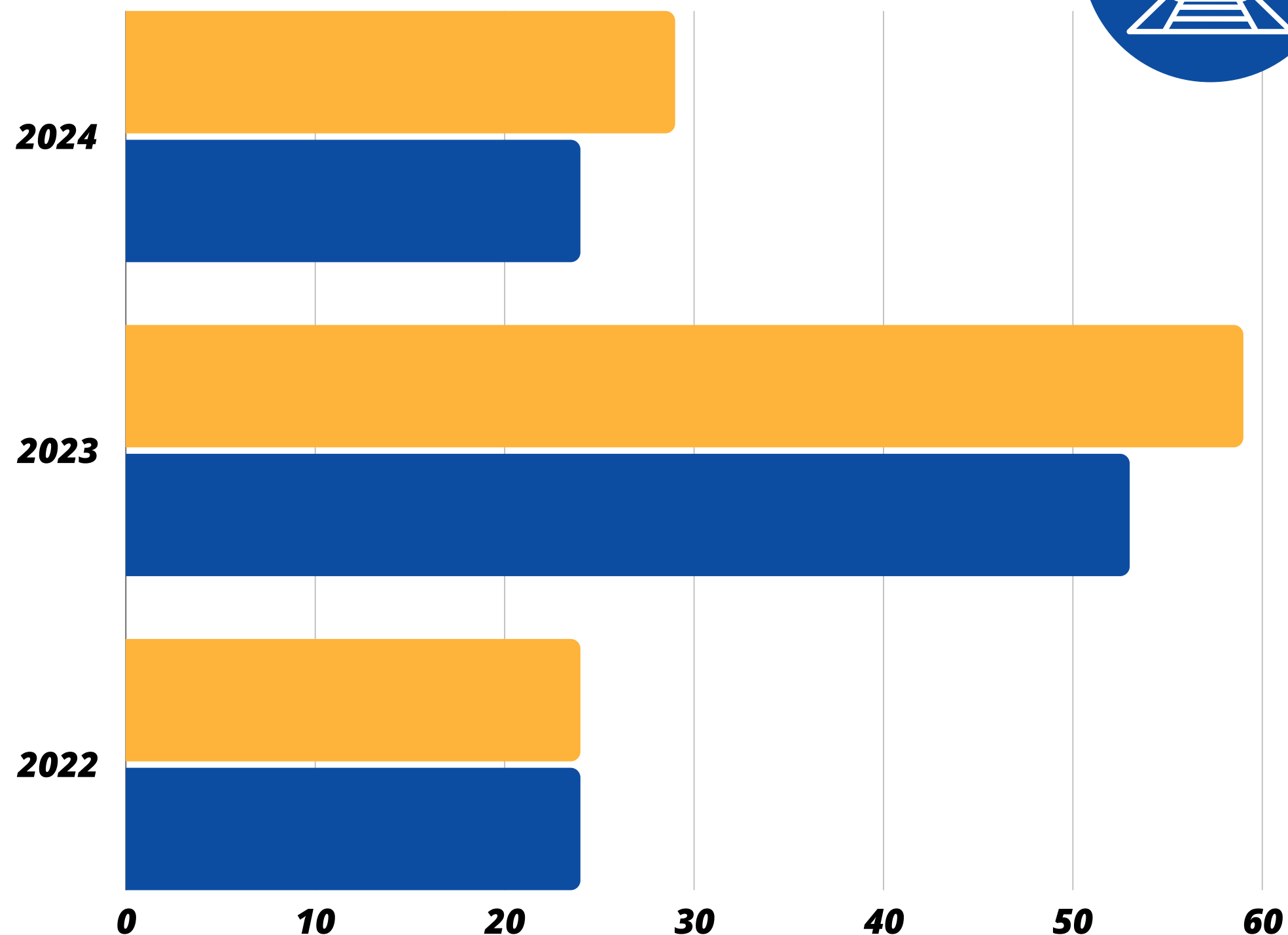
Це право було порушено щодо політв'язнів Криму - **Рустема Шейхалієва, Сервера Мустафаєва, Темура Абдулаєва, Сейтвелі Сейтабдієв, Амета Сулейманова (6), Ірини Данилович (3), Тофіка Абдулгазієва (7), Ремзі Куртнезірова (2), Владлена Абдулкадірова, Алі Мамутова, Арсена Абхаїрова, Сервера Мустафаєва, Еміля Зіядінова, Рустема Сеїтмеметова, Ісмета Ібрагімова, Руслана Нагаєва, Енвера Аметова, Яшара Муєдінова, Заура Абдулаєва, Асана Ахтемова, Сервера Мустафаєва, Арсена Абхаїрова, Леніє Умерової, Олександра Сізікова, Руслана Абдурахманова, Тимура Ялкабова.**

Ці випадки порушень пов'язані з погіршенням стану здоров'я політв'язнів у місцях несвободи, ігноруванням клопотань адвокатів та самих ув'язнених, ненаданням належної медичної допомоги.

ЕТАПУВАННЯ 29 (24)

За 9 місяців 2024 року було зафіксовано 29 випадків етапування, 24 – щодо кримських татар. За аналогічний період 2023 року було зафіксовано 59 (53), а у 2022 – 24 (24).

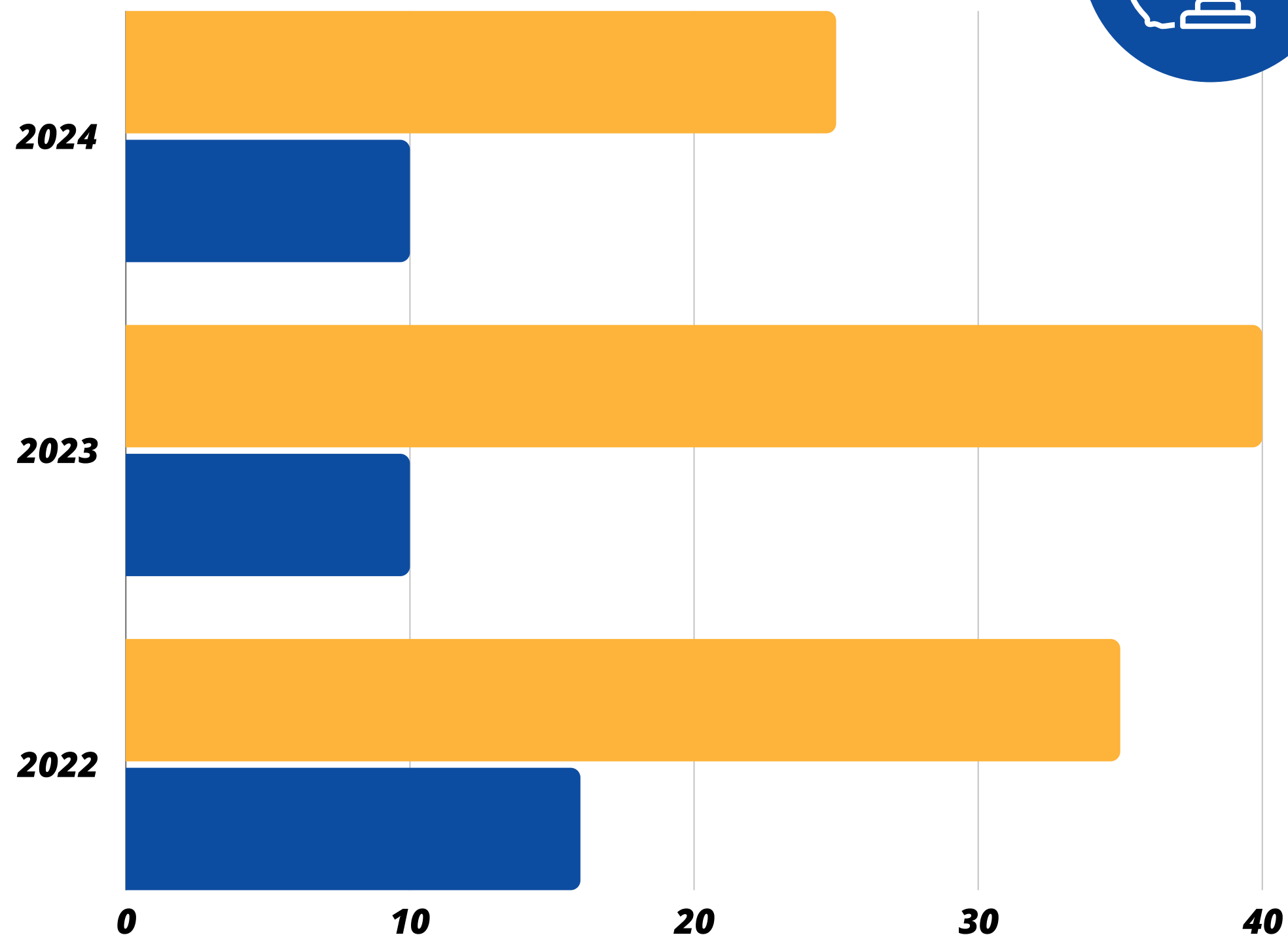

ЕТАПУВАННЯ

Окупанти етапували: Богдана Зізу, Арсена Абхаїрова, Євгена Жукова, Володимира Маладику, Володимира Сакаду, Заура Абдуллаєва, Ескендера Абдулганієва, Рустема Мурасова, Сергія Цигіпу, Османа Аріфмеметова, Зекір'ю Муратова, Руслана Сулейманова, Ернеса Аметов та Рустема Шейхалієва, Владлена Абдулкадірова, Енвера Омерова, Різу Омерова, Ремзі Бекірова, Раїма Айвазова, Ремзі Бекірова, Абдулмеджита Сейтумерова, Аметхана Умерова, Ельдара Якубова, Сейдамета Мустафаєва, Ремзі Німетулаєва, Руслана Асанова, Рустема Сейтхалілова, Азіза Ахтемова, Енвера Омерова.

ШТРАФИ 25 (10)

За 9 місяців 2024 року було зафіксовано 25 випадків винесення штрафів, 10 - щодо кримських татар. За аналогічний період 2023 року було зафіксовано 40 (10), а у 2022 - 35 (16).

ЗАГАЛЬНА СУМА ШТРАФІВ

1 202 700 РУБЛІВ

(360 810 гривень)

ШТРАФИ

Окупанти оштрафували:

Імама Ісмаїла Юрдамова на 8000 тисяч рублів.

Жителя Ак'яра (Севастополя) за коментар в соцмережах під новиною про крейсер «Москва». (дані уточнюються)

жителя Ак'яру (Севастополя) за «дискредитацію армії рф».

кримського студента на 50 тисяч рублів за відео, де він «ображає президента РФ» нібито від імені поліцейського.

кримського студента Максима Глібова, який написав листа Фаріон, на 30 тисяч рублів.

дружину Ельдара Якубова Айше Якубову на тисячу рублів за «невиконання законного розпорядження судового пристава».

ШТРАФИ

- жительку Криму на 30 тисяч рублів за публікацію про звільнення Херсона.
- мешканку Яни Капу (Красноперекопська) на 40 тисяч рублів за нібито «дискредитацію армії рф».
- пенсіонерку на 30 тисяч рублів за «дискредитацію армії рф».
- правозахисницю Лутфіє Зудієву на 2500 рублів за частиною «зловживання свободою масової інформації» без її участі в процесі.
- незалежну мусульманську громаду «Ескі Кирим» на суму в розмірі 100 тисяч рублів за зберігання літератури з переліку забороненої в мечеті «Аз-Зубейр» у Старому Криму.
- правозахисницю Лутфіє Зудієву на 2 тисячі рублів.

ШТРАФИ

жителя Кефе (Феодосії) за наліпки з логотипами Фейсбуку та Інстаграму на 200 рублів.

Олега Губського на 150 тисяч рублів за нібито «дискредитацію армії рф» і «пропаганду ЛГБТ» у соціальних мережах.

Вікторію Бакалець на 40 тисяч російських рублів за «дискредитацію зс рф».

пенсіонерку зі Старого Криму на 35 тисяч рублів за картинку тризуба в соцмережі.

Еміля Курбедінова на 30 тисяч рублів за пост у його телеграм-каналі «КЕМска волость» про незаконний виклик студентів із відстрочкою до військкомату.

ШТРАФИ

● **Еміне Зекеряєву на 50 тисяч рублів.**

● **Анатолія Голяковича на 15 тисяч рублів за «заперечення територіальної цілісності росії та образу росіян».**

● **кримчанина на 90 тисяч рублів за дискредитацію ЗС рф та «неповагу до суспільства, держави, офіційних символів рф».**

● **Бекіра Мамутова на 100 тисяч рублів за «дискредитацію армії рф».**

● **Володимира Поплавського на 50 тисяч рублів за те, що він «вдруге образив Путіна і погодився допомогти СБУ».**

● **29-річного Асана Ісмаїлова на 50 тисяч рублів за те, що він «чекав на ЗСУ».**

● **77-річного місцевого жителя Ак'яра (Севастополя) на 50 тисяч рублів за «дискредетацію зс рф».**

ШТРАФИ

засновника кримськотатарської газети «Qırım» Сейрана Ібрагімова на 250 тисяч рублів.

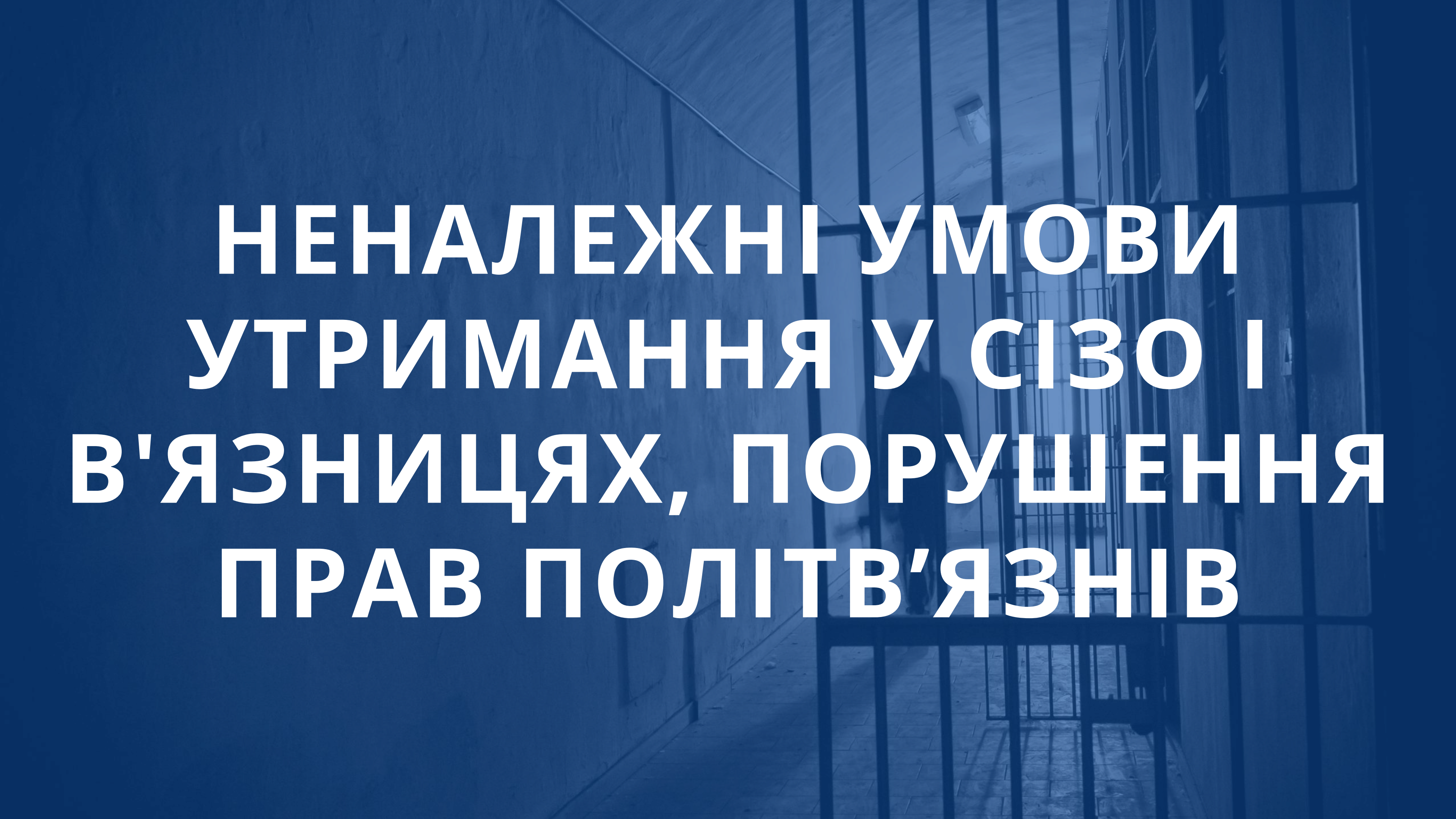
Місцевого мешканця Кєзлева (Євпаторії) на 40 тисяч рублів за те, що він у соціальних мережах негативно висловлювався щодо окупаційного режиму.

ЗНИКЛІ - 1 (1)

**За 9 місяців 2024 року
був зафіксований 1
зниклий безвісти.**

- **26 січня 2024 року в селищі Іслям-Терек окупованого Криму співробітники ФСБ провели обшук у будинку 28-річного кримського татарина Ісмаїла Шемшедінова. Після цього його місцезнаходження невідоме.**

**НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ
УТРИМАННЯ У СІЗО І
В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ
ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ**

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Окупанти поміщали політв'язнів у ШІЗО, СУС, спецблоки 16 разів. Зокрема, це були: Сервер Зекір'яєв (3), Сервер Мустафаєв (2), Теймур Абдуллаєв, Ескендер Абдулганієв (2), Алі Мамутов, Олег Приходько, Сейран Салієв, Сергій Цигіпа, Едем Смаїлов, Марлен Асанов, Рустем Гугурік та Ремзі Бекірова.

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Примусова психіатрична експертиза (3):

Політв'язнів Енвера Халіллаєва, Арсена Кашка та Вахіда Мустафаєва відправили на примусову судово-психіатричну експертизу в Республіканську клінічну психіатричну лікарню в Акмєсджиті (Сімферополі).

Профілактичний облік (2):

Руслана Сулейманова поставили на профілактичний облік у російській в'язниці за «прихильність до екстремістської ідеології».

Ескендера Абдулганієва поставили на профоблік і оголосили про переведення на суворі умови утримання.

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Тортури, фізичне насильство:

Політв'язня Сервера Зекір'яєва утримують в тортурних умовах у виправній колонії №1 Тульської області рф.

Екрем Крош та Леман Зекеряєв заявили про тортури зі сторони співробітників СІЗО.

Окупанти відмовили Серверу Мустафаєву у поверненні ліків.

Асана Янікова під час огляду побили співробітники в'язниці.

Рустем Османов заявив, що його катували у російській колонії.

Яшар Муєдінов заявив про побиття співробітниками в'язниці Димитровграда в рф.

Політв'язень Екрем Крош заявив про насильство з боку наглядачів СІЗО № 1 у Ростові-на-Дону.

Політичний в'язень Ремзі Бекіров зазнає тиску від адміністрації виправної колонії №33 у місті Абакані Республіки Хакасія.

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Інші порушення прав політв'язнів:

ФСВП відмовляється перевести Ремзі Бекірова в колонію ближче до дому.

Руслану Сулейманову російський суд відмовив виступати з останнім словом через його бажання говорити кримськотатарською мовою.

Владлена Абдулкадірова не виводять на прогулянки у в'язниці з жовтня 2023 року.

Олег Федоров розповів, що в липецькій в'язниці йому дають їжу зі свининою.

Ернес Сейтосманов скаржився на погані санітарні умови в колонії.

«Суд» в Криму не зарахував строк утримання у СІЗО у термін ув'язнення Арсена Абхаїрова.

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Політв'язню Серверу Зекір'яєву відмовили у переведенні ближче до дому з виправної колонії №1 Тульської області рф, де його зараз утримують.

Ельдару Якубову більше восьми місяців відмовляли у зустрічі із сім'єю.

З Богданом Зізою немає зв'язку вже три місяці.

Політв'язню Тофіку Абдулгазієву не дозволяють передати необхідне харчування.

Політв'язня Фархода Базарова переконували взяти участь у «СВО» у російській в'язниці.

Окупанти не видавали у в'язниці інгалятори політв'язню Тимуру Ялкабову, який хворіє на бронхіальну астму.

ПОРУШЕННЯ РЕЛІГІЙНИХ ПРАВ

ПОРУШЕННЯ РЕЛІГІЙНИХ ПРАВ

Окупанти склали адміністративний протокол щодо голови громади «Ескі Кирим» Ідріса Юрдамова про зберігання забороненої літератури. А пізніше оштрафували незалежну мусульманську громаду «Ескі Кирим» на суму в розмірі 100 тисяч рублів за зберігання літератури з переліку забороненої в мечеті «Аз-Зубейр» у Старому Криму.

В Акмєсджіті (Сімферополі) демонтували купол Кафедрального собору святих рівноапостольних князя Володимира і княгині Ольги.

В Акмєсджіті (Сімферополі) проводять будівельні роботи на місці, де раніше була мечеть Менглі Герая

У мусульман південного берега Криму відбирають землю кладовища Чатал Кая у Кареїзі.

ПОРУШЕННЯ РЕЛІГІЙНИХ ПРАВ

У Кєзлєві (Євпаторії) окупанти розпочали демонтаж українського храму.

4 липня в Акмесджиті (Сімферополі) російські силовики заявили до двох релігійних мусульманських шкіл, де нібито виявили порушення і заборонену в рф літературу. Після цього освітні установи було закрито.

Російська влада стверджує, що ці школи нібито належали до «проукраїнської мусульманської організації «Таврійський муфтіят».

29 серпня в окупованому Кєзлєві (Євпаторії) росіяни зруйнували Хрестовоздвиженський храм Православної церкви України — останній православний храм української церкви в Криму.

ПОРУШЕННЯ ЕКОСИСТЕМИ КРИМУ

ПОРУШЕННЯ ЕКОСИСТЕМИ КРИМУ

Жителі Джанкоя півтора роки скаржаться на дим від сміттєзвалища.

Через слабкі опади у квітні в Криму повністю висохли річки Ворон і Ай-Серез.

У водоймах окупованого Криму знайшли личинки малярійних комарів.

В окупованому Криму відбувається зростання безконтрольного незаконного видобутку надр у надмірних масштабах.

У Сімферопольському парку зникла велика кількість лебедів.

У бухті Капсель спостерігається високе забруднення морської води через те, що сюди прибуло понад 50 тисяч учасників і гостей російського фестивалю «Таврида.АРТ» та відсутності очисних споруд у каналізації, що обслуговує кластер «Таврида.АРТ».

ПОРУШЕННЯ ЕКОСИСТЕМИ КРИМУ

В окупованому Криму продовжує погіршуватися ситуація з водними ресурсами, які надмірно споживаються через масову забудову Кримського півострова, посуху й аномальну спеку.

Відбувається велике дорожнє будівництво в окупованому Криму – від траси «Таврида» планують зробити нову дорогу до Судака.

В окупованому Криму приховують інформацію про шкідливість води з фонтану Савопуло в центрі Акмесджита (Сімферополя), яку місцеві жителі активно споживають.

В окупованому Криму стрімко міліє Тайганське водосховище, що розташоване у Білогірському районі.

Кримські річки Салгир та Малий Салгир поступово перетворюються на болота.

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

Президент росії Володимир Путін змінив главу російської прокуратури Ак'яра (Севастополя) на Андрія Шевцова.

рф продовжує руйнувати Ханський палац під виглядом «реставрації».

Російська влада Криму підписала співробітництво із Нікарагуа.

Росіяни запровадили особливий режим на адмінмежі між окупованим Кримом та Херсонською областю.

На дружину політв'язня Ельдара Якубова, Айше Якубову, склали адміністративний протокол за фотографію чоловіка, яку вона зробила у суді.

Мінськ підписав співпрацю із російським керівництвом Ак'яра (Севастополя).

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

Жителю Акмєсджіта (Сімферополю) Кирилу Бараннику, якого затримали 30 травня 2023 року за «підриг залізничної колії», посилили обвинувачення. Тепер його звинувачують за трьома статтями: ст. 222 КК рф («Незаконне придбання, зберігання боєприпасів»), ст. 275 КК («Держзрада») і ч. 2 ст. 205.5 КК («Участь у діяльності терористичної організації»).

29 лютого ОМОН та Центр «Е» розганяли слухачів біля будівлі Кіровського районного «суду», де розглядали справу кримського активіста Ленура Якубова.

У ніч на 24 лютого п'яні російські військові 81-ї добровольчої бригади «Медведи» жорстоко побили цивільних, серед яких були й жінки.

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

«Суд» в Криму визнав жительку з Джанкойського району винною в «пропаганді нацистської символіки» та «дискредитації армії рф». Її звільнили.

Російським військовим, які взяли участь в війні проти України, видадуть ще 676 земельних ділянок в Криму.

Жителів Акмєсджіта (Сімферополя) «підштовхують» до участі в незаконних виборах через погрози доносів.

Окупанти виставили на торги незаконно «націоналізований» санаторій «Сонячний» у Криму.

З 15 по 17 березня на території окупованого Криму проводилися незаконні президентські «вибори» рф.

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

Російські силовики вдерлися до помешкання жительки Кефе (Феодосії) Ольги Омельчук, яку звинуватили у «симпатіях до України». Вона у соцмережах нібито звинуватила росію у нападі на мирну Україну, а солдатів російської армії назвала загарбниками. Жінку змусили вибачатися на камеру.

Землі на мисі Херсонес у Ак'ярі (Севастополі) разом із дачними ділянками та будинками громадян передано у власність Міноборони росії.

В Акмєсджіті (Сімферополі) проводять будівельні роботи на місці, де раніше був палацевий комплекс Калгі Султана.

У Сувук Салі (Грушівці) Судакського регіону розформували національний клас із кримськотатарською мовою навчання.

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

Лутфіє Зудієвій, Лілі Гемеджи, Рустему Кямілеву, Назіму Шейхмамбетову та Сеїт-Осману Каралієву вручили застереження про «недопустимість проведення мітингів» напередодні 18 травня.

Російський «суд» задовольнив прохання прокуратури про позбавлення громадянина України земельної ділянки площею 400 квадратних метрів в Ак'ярі (Севастополі).

Вченому з Ялти Гурію Корнільєву російські прикордонники безстроково заборонили в'їзд до Криму через його громадянську позицію.

Російські археологи та забудовники повністю знищили автентичну пам'ятку світового значення в Криму – Херсонес Таврійський та вивезли декі знахідки до рф. На місці розкопок спорудили новий відкритий театр.

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

В окупованому Криму освятили музейно-храмовий комплекс «Новий Херсонес».

Росіяни знову проводять незаконні розкопки на території Керченської фортеці.

Політв'язню Віктору Сташевському, якого раніше засудили на шість з половиною років позбавлення волі, посилили покарання. Чоловіка перевели з колонії до в'язниці на 3 роки.

24 вересня стало відомо, що викладача «кримського філіалу» російського державного університету правосуддя відсторонили від викладання за повідомлення про те, що українська влада за нормами міжнародного права є більш конституційною та легітимною.

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

В окупованому Криму позбавили ліцензії адвоката Олексія Ладіна.

На тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим російські окупанти влаштували перевірку місцевих мешканців та блокування районів. Все це відбувається під виглядом так званих «військових навчань» від «Барс-Крим», проте їх проводять, щоб виявити «заборонені елементи».

В окупованому Криму знову почали масово вручати «застереження» про неприпустимість порушення закону кримськотатарським активістам.

У вересні були обрані так звані «голови міських адміністрацій» Бахчисарая, Керчі, Судака та Ермені Базара (Армянська).

**ВІЙСЬКОВІ НАВЧАННЯ,
ПРОПАГАНДА,
НЕЗАКОННА
МОБІЛІЗАЦІЯ**

МОБІЛІЗАЦІЯ

На окупованих територіях посилили примусову мобілізацію. Окупанти звернули увагу на фермерів з окупованих територій в рамках примусової мобілізації.

Кримськотатарському активісту Алі Сейтаблаєву вручили повістку в окупованому Криму, коли той прийшов до будівлі «суду» підтримати Ленура Якубова.

В Криму стартувала 19-та незаконна призовна кампанія до лав армії РФ, що є порушенням міжнародного права та воєнним злочином.

В Джанкой прибули нові військові підрозділи окупантів.

В окупованому Криму росіяни створили 25 «призовних комісій» муніципальних утворень і «призовну комісію» півострова.

ПРОПАГАНДА

- **В окупованому Акмєсджіті (Сімферополі) відкрили штаб підтримки кандидата в президенти Володимира Путіна.**
- **В Кєзлєві встановили пам'ятник загиблим солдатам армії рф.**
- **В Керчі відкрили меморіальні дошки на честь солдатів російської армії.**
- **В Криму окупаційна влада організувала виставку, присвячену дітям-ровесникам «Кримської весни».**
- **Молоді в окупованому Криму обіцяють «преференції у вступних кампаніях» за приєднання до мілітаристських клубів, зокрема – Юнармії.**
- **На території Ак'яру (Севастополя) окупанти планують побудувати центр військово-патріотичного виховання молоді під назвою «Авангард».**
- **В Амєсджіті (Сімферополі) школярам роздають анкети з питаннями, які стосуються ставлення до російсько-української війни.**

ПРОПАГАНДА

● **Дітей в селі Андріївка під Ак'яром (Севастополем) вчили керувати дронами.**

● **«Юнармія» включила понад 35 тисяч дітей на окупованих територіях до свого складу.**

● **У деяких кримських школах учням занижують річні оцінки через те, що вони не писали листи «учасникам СВО».**

● **У пропагандистських кримських ЗМІ регулярно оголошують про набір на службу за контрактом до російських військових частин на півострові.**

● **В окупованому Ак'ярі (Севастополі) створили новий нібито «патріотичний рух» для вихованців дитячих садків – «Юні севастопольці».**

ПРОПАГАНДА

● В окупованому Білогірську відкрили меморіальну дошку, присвячену російським строковикам.

● В Ак'ярі (Сімферополі) окупанти провели акцію, присвячену «Дню пам'яті дітей - жертв війни в Донбасі», де розповідали про «злочини України».

● В окупованому Ак'ярі (Севастополі) 810-окрема гвардійська бригада морської піхоти Чорноморського флоту РФ почала використовувати цивільних місцевих жителів для зведення фортифікаційних споруд.

● У керченській школі №25 відкрили кадетський клас.

НАВЧАННЯ

За звітний період було зафіксовано щонайменше 99 військових навчань.

8 січня у Чорному морі провели навчання зі знищення БПЛА.

10, 12, 15, 17, 18, 19, 21, 23, 24, 25 січня пройшли навчання Міноборони рф на території Ак-Мечетьського (Чорноморського) району із застосуванням освітлювальних боєприпасів.

16 січня на території Ак'яра (Севастополя) окупанти провели військові навчання.

25 січня пройшли військові навчання у Кєфє (Феодосії).

1, 3, 20 лютого Міноборони рф провело навчання на території Ак-Мечетьського (Чорноморського) району.

22 лютого в окупованому Криму знову пройшли військові навчання.

26 лютого в Криму пройшли чергові тренування.

28 лютого флот провів тренування з ППДО, зокрема із застосуванням стрілецької зброї.

НАВЧАННЯ

6 березня міноборони РФ провели навчання на території Ак-Мечетьського (Чорноморського) району.

9 березня були чутні гучні звуки в центрі Ак'яра (Севастополя). За словами окупантів, це флот провів тренування з ППДО у тому числі із застосуванням стрілецької зброї.

11 березня в Ак'ярі (Севастополі) провели чергові навчання армії рф.

13 березня на території Ак'яра (Севастополя) провели незаконні навчання для армії рф.

15 березня російські силовики провели навчання і тренування з ППДО, зокрема із застосуванням стрілецької зброї в районі Північного і Південного молів.

17 березня російські силовики провели навчання і тренування флоту в акваторії в районі Балаклави.

19 та 20 березня чорноморський флот рф проводив навчання з протипідводно-диверсійного забезпечення.

25 березня у районі Стрілецької та Очеретяної бухт провели навчання, зокрема, із застосуванням стрілецької зброї.

НАВЧАННЯ

26 березня в районі Стрілецької та Очеретяної провели навчання, зокрема із застосуванням стрілецької зброї.

8 квітня на Північному молу і в районі мису Фіолент проходили навчання ЧФ.

15 квітня в Ак'ярі (Севастополі) пройшли навчання Чорноморського флоту.

9, 12, 17, 19, 20, 22, 23, 24, 28, 29, 30 квітня пройшли навчання міноборони РФ на території Ак-Мечетьського (Чорноморського) району.

1, 2, 4, 6, 8, 13, 14, 17, 21, 22, 23, 24 травня пройшли навчання міноборони РФ на території Ак-Мечетьського (Чорноморського) району.

16 травня у Кєзлєві (Євпаторії) пройшли військові навчання.

22 травня в Армянську пройшли військові навчання.

13 чеврня у Кєфє (Феодосії) провели навчання зі стрільбою в бік моря.

22 червня в Ак'ярі (Севастополі) у районі Північного і Південного молів, а також Стрілецької і Комишової бухт флот рф провів тренування розрахунків ППДО зі стрільбою з різних видів стрілецької зброї.

НАВЧАННЯ

3, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 14, 15, 28 червня пройшли навчання міноборони рф на території Ак-Мечетьського (Чорноморського) району.

31 червня в Ак'ярі (Севастополі) провели тренування розрахунків ППДО зі стрільбою з різних видів стрілецької зброї.

1 липня пройшли військові навчання у Ленінському (Єди куйському) районі.

6, 16, 17 липня пройшли навчання міноборони рф на території Ак-Мечетьського (Чорноморського) району.

1, 6, 9, 17, 21, 23 липня провели військові навчання в Ак'ярі (Севастополі).

2, 25 липня окупанти провели військові навчання у Саках.

7 серпня пройшли військові навчання у Керчі.

4, 9 серпня пройшли військові навчання в Ак'ярі (Севастополі).

15 серпня пройшли навчання міноборони рф на території Ак-Мечетьського (Чорноморського) району.

НАВЧАННЯ

1, 22 серпня пройшли військові навчання у Кєфє (Феодосії).

27 серпня пройшли військові навчання у Сакському районі.

20, 27, 30 серпня пройшли військові навчання у Кєзлєві (Євпаторії).

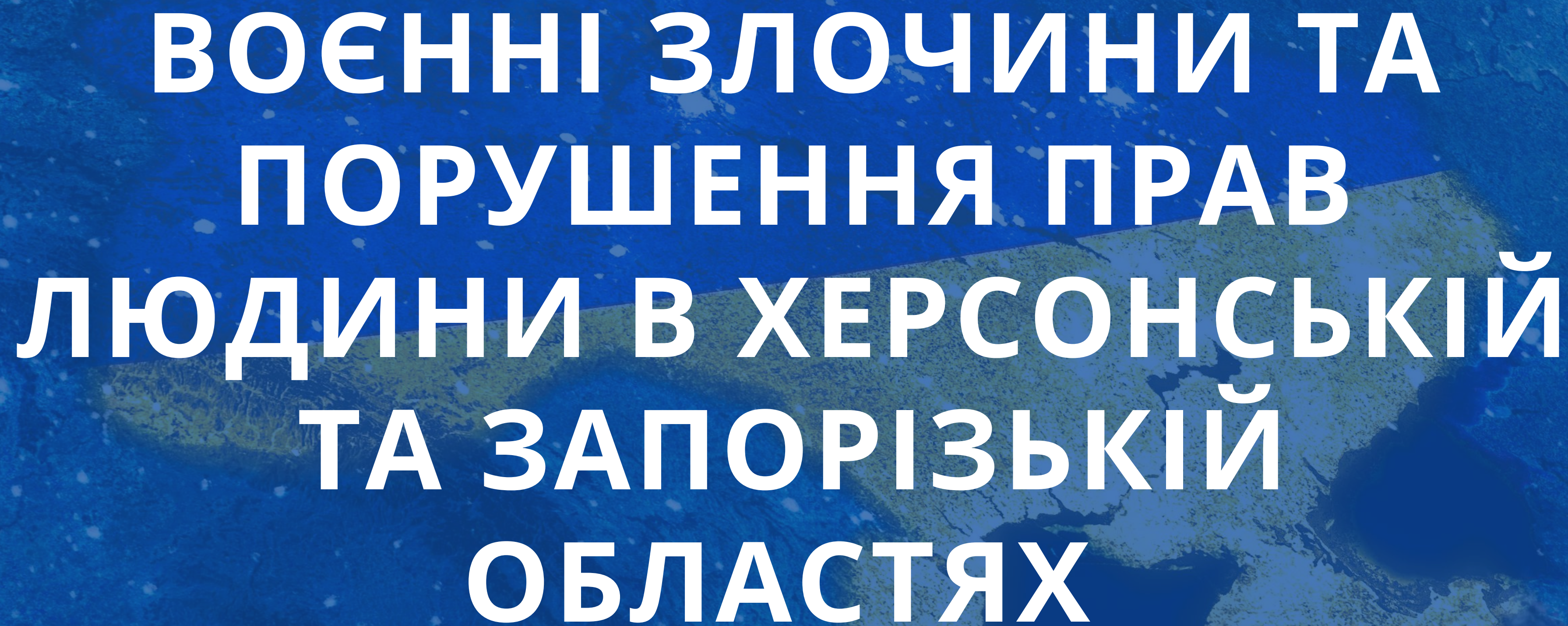
11 вересня пройшли військові навчання у Кєфє (Феодосії).

2, 12, 16, 17 вересня пройшли військові навчання у Керчі.

18 вересня в Армянську (Ермені Базар) пройшли планові навчання силовиків.

12, 22 вересня пройшли навчання міноборони рф на території Ак-Мечетьського (Чорноморського) району.

25 вересня пройшли військові навчання у Керчі та Кєзлєві (Євпаторії).

**ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ ТА
ПОРУШЕННЯ ПРАВ
ЛЮДИНИ В ХЕРСОНСЬКІЙ
ТА ЗАПОРІЗЬКІЙ
ОБЛАСТЯХ**

ЗАТРИМАННЯ/ ВИКРАДЕННЯ – 51 (6)

**За 9 місяців 2024 року зафіксовано
щонайменше 51 випадок насильницьких
викрадень в Херсонській та Запорізькій
областях, 6 з них - кримські татари.**

ЗАТРИМАННЯ/ВИКРАДЕННЯ

Окупанти викрали:

31 січня на Херсонщині агентку СБУ, завербовану в Миколаєві (дані уточнюються)

Віталія Дятленко, який готував «теракт» щодо одного з представників російської влади на території Запорізької області.

Жителя Мелітополя Запорізької області Дениса Петранова, якого звинувачують в участі в «терористичному об'єднанні».

Аміну Кадирову, яку підозрюють в участі в батальйоні імені Номана Челебіджихана.

4 березня у Запорізькій області трьох мешканців окупованого Мелітополя – Ділявера Куршутова, Ольги та Геннадія Капралових.

ЗАТРИМАННЯ/ВИКРАДЕННЯ

17 квітня 66-річного жителя села Новоолексіївка за «участь у «батальйоні імені Номана Челебіджихана».

16 травня жителя Каховки, якого звинуватили в участі в українській організації «Правий сектор».

51-річного Геннадія Рашевського у тимчасово окупованій Каховці Херсонської області.

49-річну жительку Мелітополя, яка залишила коментар із закликами про «насильство щодо влади та армії рф».

жителя міста Токмак, який начебто хотів влаштувати вибух.

25-річного жителя Мелітополя, якого підозрюють у «підготовці теракту, а також у незаконному придбанні, зберіганні та перевезенні вибухових речовин».

ЗАТРИМАННЯ/ВИКРАДЕННЯ

1 липня чоловіка за участь у «кримськотатарському батальйоні ім. Номана Челебіджихана».

18 липня у Генічеському районі окупованої Херсонщини чоловіка, начебто, причетного до діяльності батальйону ім. Номана Челебіджихана.

Жителя Нової Каховки до за начебто участь у терористичній організації «Правий Сектор».

29 липня росгвардійці затримали 25 жителів Херсонської та Запорізької областей - громадяни підозрюються «в пособництві ЗСУ».

5 серпня жителя Запорізької області, який начебто планував здійснити теракт на території регіону.

ЗАТРИМАННЯ/ВИКРАДЕННЯ

20 серпня жителя Нововасилівки за начебто участь у батальйоні імені Номана Челебіджихана.

4 вересня Юлію Ковешникову у Запорізькій області за «збір та передачу інформації про місця дислокації ЗС рф».

17 вересня у Мелітополі учасника руху української організації «Правий сектор».

24 вересня жителя Запорізької області, який «передавав українській стороні відомості про Росгвардію».

25 вересня жителя Олешок, причетного «до діяльності екстремістської».

ОБШУКИ – 1

**За 9 місяців 2024 року зафіксовано
щонайменше 1 випадок незаконного
проникнення в житло в Херсонській та
Запорізькій областях.**

ОБШУКИ

У Кадирової Аміни був проведений обшук вкінці січня.

АРЕШТИ – 52 (11)

За 9 місяців 2024 року зафіксовано щонайменше 52 випадки арештів в Херсонській та Запорізькій областях, 11 – щодо представників корінного кримськотатарського народу.

АРЕШТИ

Окупанти заарештували Віталія Дятленка, який готував «теракт» щодо одного з представників російської влади на території Запорізької області.

Окупанти заарештували жителя Мелітополя Запорізької області Дениса Петранова, якого звинувачують в участі в «терористичному об'єднанні».

Окупанти заарештували Аміну Кадирову, яку підозрюють в участі в батальйоні імені Номана Челебіджихана. Зараз вона знаходиться під домашнім арештом.

4 березня у Запорізькій області заарештували трьох мешканців окупованого Мелітополя – Ділявера Куршутова, Ольги та Геннадія Капралових.

АРЕШТИ

7 березня в Херсонській області заарештували журналіста Геннадія Осьмака за матеріали про батальйон імені «Номана Челебіджихана».

11 березня у Генічеську Херсонської області заарештували місцевого жителя за нібито активну участь у кримськотатарському добровольчому батальйоні імені Номана Челебіджихана.

27 березня російська влада заарештувала Білял Абдурахманов за нібито активну участь у кримськотатарському добровольчому батальйоні імені Номана Челебіджихана.

17 квітня 66-річного жителя села Новоолексіївка заарештували за «участь у «батальйоні імені Номана Челебіджихана».

16 травня заарештували жителя Каховки, якого звинуватили в участі в українській організації «Правий сектор». (дані уточнюються)

АРЕШТИ

● Окупанти заарештували 49-річну жительку Мелітополя, яка залишила коментар із закликами про «насильство щодо влади та армії рф».

● Окупанти заарештували жителя м. Токмак, який начебто брав участь у «терористичному співтоваристві та готувався вчинити теракт у Запорізькій області».

● Окупанти заарештували 25-річного жителя Мелітополя, якого підозрюють у «підготовці теракту, а також у незаконному придбанні, зберіганні та перевезенні вибухових речовин».

АРЕШТИ

18 липня у Генічеському районі окупованої Херсонщини окупанти затримали чоловіка, начебто, причетного до діяльності батальйону ім. Номана Челебіджихана.

29 липня росгвардійці затримали 25 жителів Херсонської та Запорізької областей - громадяни підозрюються «в пособництві ЗСУ».

20 серпня заарештували жителя Нововасилівки за начебто участь у батальйоні імені Номана Челебіджихана.

4 вересня заарештували Юлію Ковешникову у Запорізькій області за «збір та передачу інформації про місця дислокації ЗС РФ».

АРЕШТИ

Вироки (10):

Окупанти засудили жителя Генічеського району на 3,5 роки колонії за начебто участь у батальйоні імені Номана Челебіджихана.

Окупанти звинуватили у «шпигунстві» та ув'язнили на 13 років жінку з Мелітополя 44-річну Юлію Ковешнікову.

На окупованій Херсонщині росіяни засудили чоловіка на 13 років позбавлення волі за «шпигунство» в інтересах України.

Російський суд в окупованій частині Херсонської області засудив до трьох із половиною років ув'язнення чоловіка за участь у «кримськотатарському батальйоні ім. Номана Челебіджихана».

АРЕШТИ

● **Новокаховський «суд» засудив місцевого жителя до двох років в'язниці за начебто участь у терористичній організації «Правий Сектор».**

● **«Генічеський районний суд» виніс вирок Геннадію Осьмаку про позбавлення волі на 3 роки і 2 місяці за участь у батальйоні ім. Номана Челебіджихана.**

● **Політв'язня Нарімана Аблязова засудили до 3,6 років за участь у батальйоні ім. Номана Челебіджихана**

● **Жительку Запорізької області засудили до 7 років позбавлення волі у справі про терористичний акт.**

● **Рустема Мевлютова засудили до 3,5 років позбавлення волі за нібито участь у добровольчому батальйоні імені Номана Челебіджіхана (стало відомо у вересні).**

АРЕШТИ

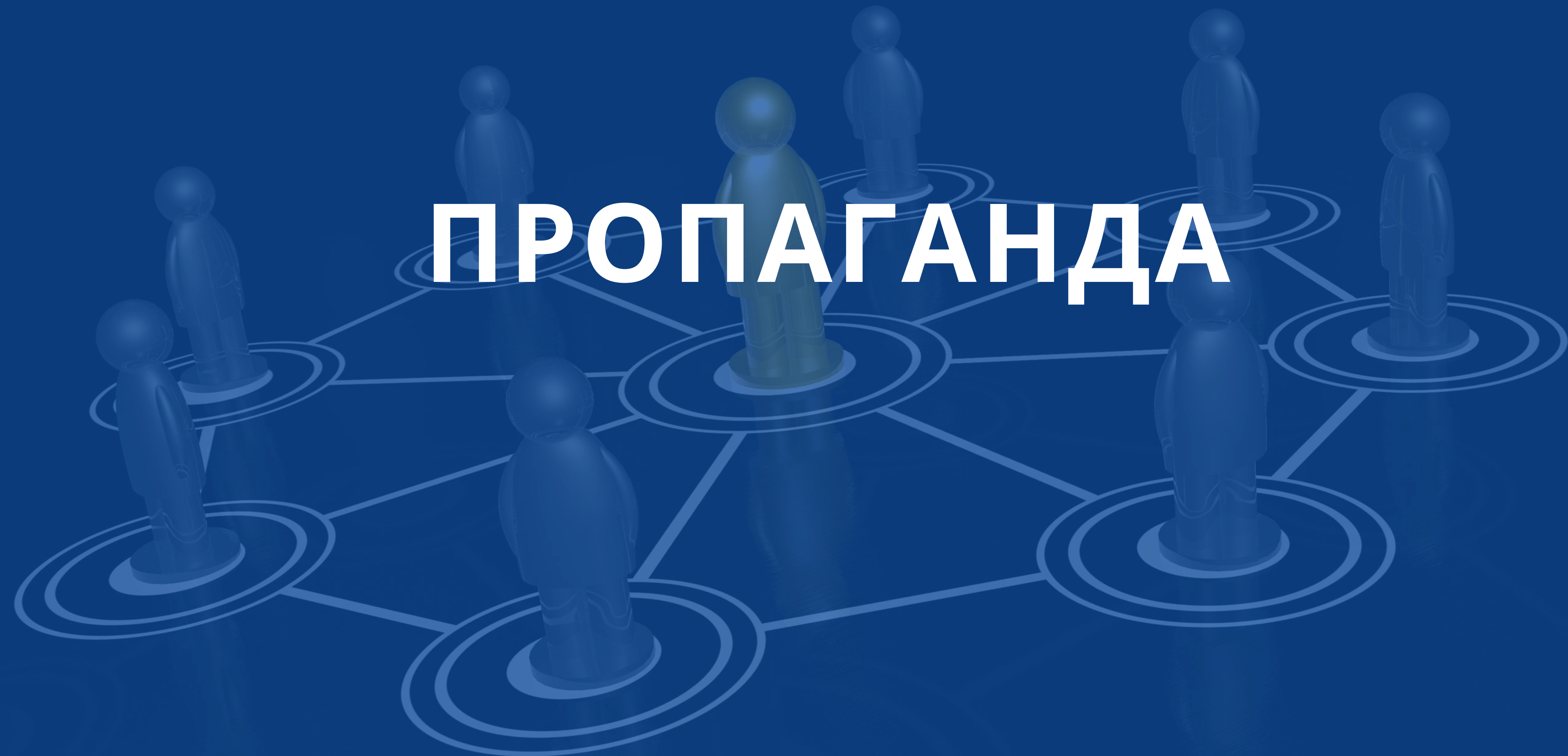
● Ескендера Ауджі засудили до 3,5 років позбавлення волі за нібито участь у добровольчому батальйоні імені Номана Челебіджіхана (стало відомо у вересні).

ВІЙСЬКОВІ НАВЧАННЯ

ВІЙСЬКОВІ НАВЧАННЯ

● На полігонах в Херсонській області росгвардійці проводили незаконні бойові навчання.

ПРОПАГАНДА

ПРОПАГАНДА

Дітей з окупованого Генічеська на постійній основі вивозять до таборів Криму: російські ЗМІ повідомляють, що за два роки повномасштабної війни понад 900 дітей з Генічеського округу були вивезені в Адигею, в табори «Лань» і «Гірський», де рік тому вже проводили заходи для «гостей» з Херсонської області.

Окупанти змусили учасників груп художньої самодіяльності Якимівки, вихованців Якимівської дитячої школи мистецтв, читачів Якимівської центральної бібліотеки та сільських бібліотек підготували листи і листівки російським бійцям, які беруть участь у СВО.

Напередодні 80-річчя визволення Ленінграда від фашистської блокади в Генічеському медичному коледжі відбулася дискусія "Відкриваючи очі", на якій окупанти розпоіли про «злочини України».

ПРОПАГАНДА

- **Напередодні 80-річчя визволення Ленінграда від фашистської блокади в Генічеському медичному коледжі відбулася дискусія "Відкриваючи очі", на якій окупанти розпоіли про «злочини України».**
- **Російські співробітники військового комісаріату провели зустріч з учнями старших класів Нижньосірогозької школи Херсонської області. Окупанти знайомили дітей з «особливостями набору в армію та умовами контрактної служби в армії Росії, військовими ВНЗ і спеціальностями».**
- **В Генічеську окупанти проводили конференцію щодо річниці визволення Ленінграда, на яку зібрали школярів, студентів та громадських діячів Херсонщини. В рамках пропагандистської кампанії також проводять уроки, де розповідають про блокаду й «подвиги радянської армії», порівнюючи ЗСУ із нацистами.**
- **Так звані фіналісти конкурсу "Лідери Росії" розповіли школярам Херсонської області про «російські цінності».**

ПРОПАГАНДА

Дітей зі Скадовської школи №3 окупанти змусили прийняти участь в російській акції «Лист солдату».

В Генічеську росіяни провели «дискусію» про «необхідність початку спецоперації на території нових регіонів».

Мешканців Херсонщини під'єднують до російського супутникового телебачення.

В школі залізного порту відкрили музей, присвячений російським військовим.

В Херсонській області співробітники російської поліції прийшли до школи, щоб провести так званий «урок мужності». В Плавській школі дітям розповідали про службу російської поліції і показали тематичний фільм.

На окупованих територіях співробітники поліції ходять по школах, пропагуючи дітям роботу в поліції. Співробітники російської поліції відвідали учнів Таврійської та Догмарівської шкіл, з якими обговорили тему профорієнтації.

ПРОПАГАНДА

В школах Щасливцева, Херсонської області, провели лекцію «про загрози екстремістських проявів у молодіжному середовищі».

Херсонським школярам проводять уроки про «героїв Радянського Союзу»

Учні Азовської школи провели флешмоб «10 років з Росією», а діти в окупованій Херсонській області провели акцію «Малюнок у вікні», намалювавши проросійські картинки під керівництвом окупантів.

Росіяни проводять в школах Херсонщини уроки про «єдність народів росії».

У Генічеській школі №4 пройшли заняття за участю співробітників російської «поліції». «Правоохоронці» розповіли старшокласникам про специфіку роботи в МВС росії та агітували до вступу до відомчих університетів у майбутньому.

19 травня у Каховському окрузі відбувся захід «Спадкоємці піонерії». Діти Коробківського теруправління слухали розповіді окупантів про піонерський рух.

ПРОПАГАНДА

В окупованій Григорівці Херсонської області росіяни провели «військово-патріотичну гру «Зарниця 2.0». Згідно з задумом окупантів, вона мала виховувати в українських дітях «любов до російської Батьківщини».

Дітей із Херсонської області окупанти вивезли у табір «Океан» Приморського округу начебто для відпочинку.

Окупанти провели учням шкіл Каховського району так званий День росії, де розповідали їм про «історію рідного краю».

Дітей зі шкіл окупованої Херсонської області змусили стати учасниками другої «Університетської зміни» на базі Державного університету управління в москві.

Протягом 11 днів, з 2 по 12 липня, їх нібито знайомитимуть з російською столицею.

ПРОПАГАНДА

● Дітей із окупованої Херсонської області знову відвезли до росії, цього разу до Кисловодська. Тут для них організували екскурсію містом, використовуючи цей час для впливу на свідомість дітей та нав'язування проросійських поглядів.

● Росіяни відправили дітей з окупованої Херсонської області на «відпочинок» до екологічних таборів у Ставрополі. Однак під маскою турботи про екологію приховується той самий намір – впливати на свідомість дітей та залучати їх до проросійської ідеології.

● Дітей з окупованої Херсонської області змусили взяти участь у військово-патріотичній грі «Зірниця 2.0» і навчитися керувати БПЛА.

● У Красноперекопській бібліотеці, а також у селі Новотроїцьке окупанти розповіли дітям про «причини початку спеціальної військової операції».

ПРОПАГАНДА

У Тавричанській бібліотеці дітям показували російські фільми.

Окупанти відправили дітей із Херсонської області у Москву, щоб ті взяли участь у «Міжнародному дитячому культурному форумі».

На новоокупованих територіях Херсонської та Запорізької областей активно проходили різні пропагандистські заходи до дня російського прапора.

Мобільна приймальня «губернатора» Херсонської області побувала в Каховському окрузі для того, щоб «поспілкуватися» із місцевими жителями.

Окупанти відправили дітей із Запорізької області до Москви для того, щоб «познайомити юних громадян з історичною спадщиною країни».

30 вересня у селі Григорівка відбувся «патріотичний марш з нагоди возз'єднання Херсонської області з Росією».

Школярів із Енергодара та Кам'янки-Дніпровської окупанти відправили до Великого Новгороду на «Чемпіонат високих технологій».

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

● **Окупанти займаються привласненням квартир жителів Мелітополя.**

● **На території Херсонської області пройшли незаконні президентські «вибори» рф у 2 етапи.**

● **У тимчасово окупованих містах Херсонської та Запорізької областей росіяни заздалегідь до «виборів» почали залякувати людей, у першу чергу тих, хто залежить від якихось соціальних виплат.**

● **Із херсонського заповідника «Асканія-Нова» вивезли до Криму трьох зебр.**
● **Окупанти облаштували катівню у підвалі будинку культури села Одрадівка Новотроїцької громади Генічеського району Херсонської області. В ній вони утримують викрадених цивільних.**

● **На лівобережжі Херсонщини окупаційна адміністрація примусово виселяє жителів Голої Пристані, Коханів та Гладківки.**

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

- У Бердянську окупанти зобов'язують місцевих підприємців за власний кошт змінювати вивіски російською мовою.
- Окупанти заборонили школам у Мелітополі видавати атестати, якщо випускник або його рідні не мають паспорта рф.

**ДЯКУЄМО
ЗА УВАГУ!**

**НАШІ
КОНТАКТИ**

